

اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان کیلان

معرفی ظرفیت ها و پتانسیل های سرمایه گذاری
استان کیلان

مرکز خدمات سرمایه گذاری خارجی

Top Industries

INVESTMENT

Special economic zones

Free Zones

Tourism

Industrial Estates

GEOGRAPHICAL

Economic Capacity

Customs

Agriculture

Ports and sailing

Industry

population

labor

GDP

PROMOTIONS

Expertise

معرفی ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری استان گیلان به همراه
مشوق‌های سرمایه‌گذاری

فهرست:

معرفی استان:	۴
سرمایه‌های طبیعی و مکانی:	۵
سرمایه‌های انسانی و دانشی:	۷
سرمایه‌های اقتصادی:	۷
شهر، شهرک و نواحی صنعتی استان گیلان:	۷
شهرک‌های فعال و شاخص استان:	۸
امکانات و زیرساخت‌های موجود در شهرک‌ها و ناحیه‌های صنعتی:	۸
معرفی صنایع مهم مستقر در شهرک‌های صنعتی فعال:	۹
شرایط واگذاری زمین:	۹
مزایای استقرار صنایع در شهرک‌های صنعتی:	۱۰
منطقه آزاد انزلی:	Error! Bookmark not defined.
نقشه محدوده منطقه پس از اصلاحات در مرداد ۱۳۹۶:	Error!
	Bookmark not defined.
معرفی مناطق ویژه استان گیلان:	۱۴
منطقه ویژه آستارا:	.....
	.....
	۱۱.....
مشوق‌های سرمایه‌گذاری در مناطق ویژه اقتصادی:	۱۶

خروج کالا (صادرات) بدون پرداخت عوارض گمرکی و سود بازرگانی	۱۶
• صدور قبض انبار تفکیکی قابل معامله و گواهی مبدا جهت کالاهای وارداتی و صادراتی	۱۶
• آزادی مشارکت و سرمایه گذاری برای اتباع داخلی و خارجی	۱۶
• آزادی ورود و خروج سرمایه به منطقه و تضمین سرمایه های خارجی و سود حاصل از آنها	۱۶
• عمده فروشی کالا با شرایط آسان	۱۶
معرفی مناطق کمتر توسعه یافته و مشوق های سرمایه گذاری	۱۶
صنعت و معدن	۱۸
انرژی	۲۴
وضعیت انرژی برق استان گیلان	۲۴
نیروگاه های زباله سوز	۲۴
وضعیت انرژی نفت و گاز استان گیلان	۲۵
وضعیت انرژی آب	۲۵
کشاورزی	۲۶
شلتوک:	Error! Bookmark not defined.
ابریشم:	Error! Bookmark not defined.
زیتون:	Error! Bookmark not defined.
چای:	Error! Bookmark not defined.
مکانیزاسیون:	Error! Bookmark not defined.
استویا:	Error! Bookmark not defined.
گردشگری	۲۸
معرفی جاذبه های گردشگری استان گیلان:	۳۲

ساختمان ۲۶

بهداشت و درمان ۲۷

تجارت و گمرکات استان ۳۳

حوزه نظارت استان گیلان و گمرک انزلی ۳۵

گمرک منطقه آزاد حسن رود ۳۵

گمرک آستارا: ۳۵

گمرک فرودگاه رشت: ۳۵

Error! Bookmark not defined...... فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان

حمل و نقل: ۳۶

حمل و نقل هوایی: ۳۷

حمل و نقل ریلی: ۳۷

حمل و نقل جاده ای: ۴۰

حمل و نقل دریایی: ۴۱

ظرفیت های بنادر و دریانوردی استان گیلان در یک نگاه ۴۱

بندر آزاد انزلی: ۴۲

بندر آستارا : ۴۲

بندر کاسپین ۴۶

بندر چمخاله ۴۸

بندر کياشهر ۰

پیوست ۱: مشوق های سرمایه گذاری به تفکیک دستگاه های

اجرائی ۱

مشوق های سرمایه‌گذاری در منطقه آزاد انزلی: ۲

اداره کل راه و شهرسازی استان گیلان ۳

- ۳ اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استان گیلان.....۳
- ۳ شرکت سهامی آب منطقه ای استان گیلان.....۳
- ۳ شرکت سهامی برق منطقه ای استان گیلان.....۳
- ۴ شرکت آب و فاضلاب روستایی استان گیلان.....۴
- ۴ اداره کل امور مالیاتی استان گیلان.....۴
- اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان گیلان.....۵
- ۵ اداره کل حمل و نقل پایانه های استان گیلان.....۵
- ۵ شرکت توزیع نیروی برق استان گیلان.....۵
- ۶ شرکت شهرک‌های صنعتی استان گیلان.....۶
- ۶ شهرداری رشت.....۶

Error! Bookmark not defined...... سازمان جهاد کشاورزی استان گیلان

معرفی استان:

استان گیلان، از استان‌های شمالی ایران به مرکزیت شهر رشت است. این استان، از شمال به دریای خزر متصل بوده و دارای مرز آبی با کشورهای حاشیه دریای خزر می‌باشد و از طریق آستارا نیز دارای مرز خاکی با جمهوری آذربایجان است، از غرب به استان اردبیل، از جنوب به استان زنجان و قزوین و از شرق به استان مازندران محدود می‌شود. استان گیلان با مرکزیت شهرستان رشت، به ۱۶ شهرستان تقسیم شده که عبارتند از: آستارا، آستانه اشرفیه، املش، بندرانزلی، تالش، سیاهکل، شفت، رشت، رودبار، رودسر، رضوانشهر، صومعه‌سرا، فومن، لاهیجان، لنگرود و ماسال.

وضعیت		عنوان
۱۶۷۹۰۰۰	شهری:	جمعیت: 2571000 (1398)
۸۹۲۰۰۰	روستایی:	
۱۴۰۴۲ Km ²		مساحت
۹۴۸۰۰۰		جمعیت فعال-۱۳۹۹
۱۹,۶۱,۳ درصد		نرخ بیکاری (۱۳۹۹)
۴۳,۵		نرخ مشارکت اقتصادی (۱۳۹۸)
۰,۳۲۹ (شهری)		ضریب جینی-۱۳۹۹
میلیارد ریال (به قیمت بازار)	148145	میزان تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت-۱۳۹۹
۳۷ و ۹ هزار میلیارد ریال		مانده تسهیلات بانکی- ۱۳۹۸
۳۳		تعداد شهرک‌ها و نواحی صنعتی
۱		تعداد مناطق آزاد
۲ (پیشنهاد ایجاد مناطق ویژه چمخاله، فومن و شفت، طالش نیز مطرح گردیده است)		تعداد مناطق ویژه اقتصادی
۱۳ منطقه		تعداد مناطق کمتر توسعه یافته
۸ واحد شهرستانی		تعداد پارک های علم و فناوری
میلیون دلار ۱۳۹۹	۶۶۵	میزان صادرات
میلیون دلار (۱۳۹۹)	۹۶۶	میزان واردات

ظرفیت‌های جغرافیایی:

سرمایه های طبیعی و مکانی :

✓ دارای بالاترین سرانه منابع آب و جنگل در ایران

- ✓ برخورداری از تنوع طبیعی و ظرفیت بالای محیط زیستی در قیاس کشوری
- ✓ کمتر بودن ردپای اکولوژیک گیلان (شاخص فشار بر منابع و محیط) نسبت به میانگین ایران
- ✓ وجود جنگل‌های هیرکانی و پناهگاه‌های حیات وحش
- ✓ جلگه سفیدرود با بزرگترین رود شمال کشور و دومین رود بلند ایران
- ✓ موقعیت جغرافیایی ممتاز در دسترسی به ارتباطات آزاد دریائی با چهار کشور حوزه خزر و قرارگیری در انتهای ارتباط زمینی و دریائی کریدور جنوب - شمال کشور
- ✓ همجواری با کشورهای حاشیه دریای خزر و همچنین امکان دسترسی به بازار ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه، قفقاز و اروپا
- ✓ تنوع اقلیمی و شرایط اکولوژیکی و منابع غنی آب‌های سطحی و پوشش گیاهی، برخورداری از منابع طبیعی، جنگل‌های انبوه و اقلیم مستعد، خاک حاصلخیز کشاورزی و تالاب‌های منحصر بفرد و سواحل زیبای دریای خزر

مساحت و سهم پهنه‌های طبیعی و تحت مدیریت سازمان حفاظت از محیط‌زیست استان گیلان در شرایط موجود و افق سال ۱۴۱۵

سهم از سطح استان		مساحت (کیلومتر مربع)		نوع پهنه	
افق طرح	موجود	افق طرح	موجود		
۴۱٫۷	۴۰٫۸۶	۵۸۵۵٫۳۸	۵۷۳۹٫۳	جنگل	طبیعی
۲۰٫۲	۱۹٫۷۸	۲۸۴۱٫۱۵	۲۷۷۷٫۹۵	مرتع	
۷٫۳۱	۱٫۵۵	۱۰۲۶٫۵۴	۲۱۷٫۴	جنگل کاری	
۱٫۲	۱٫۲	۱۶۸٫۷	۱۶۸٫۷	تالاب و مرداب	
۷۰٫۴۱	۶۳٫۳۹	۹۸۹۱٫۷۷	۸۹۰۳٫۳۵	جمع طبیعی	
۱۲٫۰	۸٫۹	۱۶۸۶٫۴	۱۲۴۴٫۶	حفاظت‌شده	تحت مدیریت محیط زیست
۶٫۵	۶٫۵	۹۱۴٫۸	۹۱۴٫۸	شکار ممنوع	
۰٫۲	۰٫۲	۳۴٫۴	۳۴٫۴	پارک ملی	
۰٫۳	۰٫۳	۴۴٫۳	۴۴٫۳	پناهگاه حیات وحش	
۱۹٫۱	۱۵٫۹	۲۶۷۹٫۸	۲۲۳۸٫۰	جمع تحت مدیریت محیط زیست	

منبع: مطالعات آمایش سرزمین

چهار ناحیه کلان برنامه‌ریزی در استان شناسایی شده است که عبارتند از:

- شماره ۱ - ناحیه غرب به مرکزیت تالش و آستارا شامل شهرستان‌های آستارا، طوالش و رضوانشهر؛
- شماره ۲ - ناحیه مرکزی به مرکزیت رشت و بندرانزلی و فومن، شامل شهرستان‌های رشت، بندرانزلی، صومعه‌سرا، شفت، فومن و ماسال؛
- شماره ۳ - ناحیه شرق به مرکزیت لاهیجان و لنگرود، شامل شهرستان‌های رودسر، املش، سیاهکل، لنگرود، لاهیجان و آستانه اشرفیه؛
- شماره ۴ - ناحیه جنوب به مرکزیت منجیل، شامل شهرستان رودبار؛

ناحیه جلگه‌ای: جلگه گیلان بعد از باند ساحلی تا کوهپایه‌های البرز و تالش، بر روی زمین‌های مسطح تقریباً هموار قرار گرفته است. عرض این جلگه با توجه به فعالیت رودخانه‌ها متغیر بوده و شیب این جلگه‌ها عموماً حدود ۵ درصد و کمتر است.

ناحیه کوهپایه‌ای: این ناحیه از ارتفاع ۱۰۰ الی ۵۰۰ متر گسترده شده و غالباً از تپه‌های منفرد و کم ارتفاع تشکیل شده است که امروزه جزء مناطق چایکاری استان است. بخش اعظم این ناحیه پوشیده از جنگل است ولی با توجه به رشد و توسعه سکونت‌گاه‌ها عموماً توسعه به این سمت کشیده می‌شود.

ناحیه کوهستانی: این نواحی از ارتفاع ۵۰۰ متر به بالا با شیب بیش از ۲۰ درصد تشکیل یافته که دارای منطقه غربی و شرقی در گیلان است. منطقه غربی جهت شمالی - جنوبی داشته و از رودخانه آستاراچای تا سفیدرود کشیده شده که بلندترین نقطه آن دارای ۳۳۰۰ متر ارتفاع (قله بکرداغ) است. بخش اعظم این نواحی نیز با مراتع و جنگل‌ها پوشیده شده‌اند.

ناحیه دریایی: محدوده آب‌های دریای خزر در جانب شمال استان، به عنوان ظرفیت زیستی و اقتصادی جدید می‌تواند در اختیار استان قرار گیرد و تاکنون در برنامه‌ریزی‌های توسعه کمتر مورد توجه بوده است.

در بین نواحی یاد شده، دو ناحیه دریایی و سرزمینی به صورت مشخص از یکدیگر قابل تمایز هستند، علاوه بر این نواحی کوهپایه‌ای و کوهستانی با تغییر پوشش زمین و ارتفاع و با خطوط قویتر از جلگه قابل تمایز است. با انطباق این دور محور اصلی، چهار منطقه همگن در کنار ناحیه دریایی در استان قابل شناسایی است که عبارتند از:

سرمایه‌های انسانی و دانشی:

- ✓ دارای رتبه سوم کشور در تراکم جمعیت استانی و وجود تعاملات فشرده درون منطقه‌ای.
- ✓ دارای رتبه سوم کشور در نرخ مشارکت اقتصادی با سهم بالای فعالیت زنان گیلان.
- ✓ وجود دانشگاه و مراکز تحقیقاتی متعدد تخصصی و پیشرفته مرتبط با تولیدات استان. لازم به ذکر است، حدود یک هشتم جمعیت استان از دانش آموختگان آموزش عالی می‌باشند.

سرمایه های اقتصادی

قابلیت تولید محصولاتی مانند: برنج، چای، زیتون، فندق، ابریشم، کیوی، گیاهان دارویی، همچنین سابقه پیشتازی کشوری در صنایع مرتبط با ابریشم، نساجی، چوب، الکترونیک و داروسازی. امکان بهره‌برداری از منابع و فعالیت‌های دریایی مرسوم (شیلات، گردشگری، حمل و نقل، نفت و گاز) و نیز منابع دریایی نوین (انرژی‌های تجدیدپذیر، پرورش ماهی، کشاورزی آبی، زیست فناوری، مواد مغذی دریایی و آنزیم‌ها، معادن دریایی، رودخانه ای و زمینی و صنایع و خدمات پشتیبانی آن‌ها) و صنایع فولاد و ماشین سازی

شهر، شهرک و نواحی صنعتی استان گیلان:

شهر صنعتی رشت

وجود شهر صنعتی رشت بعنوان یکی از نخستین شهرهای صنعتی در کشور همواره بعنوان یکی از نقاط قوت استان در بخش صنعت مطرح بوده است. شهر صنعتی رشت با مساحت حدود ۵۲۱ هکتار با داشتن امکانات بالفعل و بالقوه خود از شرایط بسیار مطلوبی جهت جذب سرمایه‌گذاران صنعتی برخوردار می‌باشد. این شهر صنعتی با دارا بودن مزیت‌های ویژه نظیر تامین بیش از ۴۵۰ لیتر آب در ثانیه، بیش از ۴۰۰ مگاوات برق، گاز و خطوط تلفن، عبور خط راه آهن و جاده آسفالت‌ترانزیتی از مجاورت آن خدمات حفاظتی و ... بسترهای مناسب جهت جذب سرمایه‌گذاری برای صنایع بزرگ و متوسط را فراهم نموده است و این امر سبب گردیده که مورد توجه بسیاری از سرمایه‌گذاران جهت احداث واحدهای

تولیدی و صنعتی قرار گیرد. در حال حاضر بیش از ۳۲۹ واحد در شهر صنعتی رشت وجود دارد که از این تعداد ۱۵۶ واحد فعال و مابقی در حال ساخت و ساز و یا نصب ماشین آلات می باشند. لازم به ذکر می باشد مساحت مصوب اولیه برای شهر صنعتی رشت جمعاً ۲۲۸۸ هکتار بوده است که واگذاری تمامی این زمین ها در یک مرحله صورت نگرفته است. همچنین مقرر گردیده واگذاری باقیمانده زمین های شهر صنعتی رشت انجام پذیرد و نیز بخشی از اراضی شرکت سفیدرود جهت احداث واحدهای تولیدی به شهر صنعتی رشت و شرکت شهرک های صنعتی اختصاص یابد.

شهرک های فعال و شاخص استان:

- در استان گیلان ۳۶ شهرک و ناحیه صنعتی مصوب شده که از این تعداد ۳۳ شهرک با مساحت ۱۷۱۶ هکتار در حال بهره برداری و فعال می باشند.

- شهرک ها و نواحی صنعتی با توجه به سال تاسیس دارای پیشرفت فیزیکی مختلفی هستند، اما از بین آن ها شهرک های صنعتی سفیدرود به دلیل نزدیکی به مرکز استان و ایستگاه راه آهن رشت، شهرک صنعتی لوشان به دلیل نزدیکی به تهران نسبت به سایر شهرک ها و نواحی و رده زیست محیطی، شهرک صنعتی حسن رود انزلی به دلیل استقرار در منطقه آزاد انزلی و توستان لاهیجان که با توجه به واگذاری تبدیل به یک شهرک نیمه تخصصی مواد غذایی شده، جزء شهرک های شاخص استان محسوب می شوند. همچنین شهرک های صنعتی شفت، لاهیجان، آستانه، آستارا، تالش و املش نیز جزء شهرک های فعال استان به حساب می آیند.

حدود ۸۸۶ واحد صنعتی بهره برداری شده در ۱۷ شهرک و ۱۰ ناحیه صنعتی مستقر هستند که ۶۳۷ واحد دارای پروانه معتبر، ۵۲ واحد دارای پروانه نامعتبر و ۱۹۷ واحد فاقد پروانه می باشند. بیشترین تعداد واحدهای صنعتی به ترتیب در شهرک صنعتی انزلی ۱ (۱۲۲ واحد)، شهرک صنعتی رشت (۱۰۳ واحد) و شهرک صنعتی شفت (۸۷ واحد) می باشند. (جدول ۱)

۷۱۷ واحد در شهرک های صنعتی استان به بهره برداری رسیده اند که ۴۲ درصد از واحدهای به بهره برداری رسیده با ظرفیت ۵۰ درصد و بالاتر تولید می کنند و ۲۷،۳ درصد از این واحدها ظرفیت تولیدشان زیر ۵۰ درصد می باشد و ۳۰،۷ درصد باقی مانده نیز غیر فعال می باشند. ۱۶۹ واحد در نواحی صنعتی استان به بهره برداری رسیده اند که ۱۱۹ واحد آن فعال هستند و میانگین ظرفیت تولید آنها ۴۶ درصد است.

حدود ۶۹،۵ درصد از واحدهای بهره برداری شده، فعال و ۳۰،۵ درصد غیر فعال (راکد) می باشند و ۷،۹ درصد از این واحدها نیز تملیک شده است. مساحت زمین صنعتی در این شهرک ها و نواحی صنعتی ۹۰۹ هکتار است که ۶۸۱،۵ هکتار تا کنون به متقاضیان واگذار شده و ۲۲۷،۵ هکتار عرصه آماده واگذاری می باشد. از ۸۸۶ واحد صنعتی به بهره برداری رسیده به تفکیک نوع فعالیت بیشترین فراوانی به ترتیب مربوط به گروه غذایی (۲۲۱ واحد)، شیمیائی (۲۲۰ واحد) و فلزی (۱۶۹ واحد) می باشد. در نتیجه حدود ۶۹ درصد از کل واحدهای به بهره برداری رسیده استان متعلق به این سه گروه صنعتی می باشد. حدود ۱۵۵۰۲ نفر اشتغال مجوز واحدهای به بهره برداری رسیده استان در شهرک ها و نواحی صنعتی می باشد

که ۶۷,۲ درصد از این رقم به اشتغال منجر گردیده است. واحدهای صنعتی گروه غذایی (۲۴ درصد)، شیمیایی (۲۳ درصد) و فلزی (۲۰ درصد) بیشترین سهم تولید صنعتی از کل واحدهای صنعتی مورد مطالعه را دارند.

امکانات و زیرساخت های موجود در شهرک ها و ناحیه های صنعتی

- تامین کلیه زیر ساخت های لازم برای بهره برداری واحدهای صنعتی تا درب واحد صنعتی جزء تعهدات شرکت شهرک های صنعتی و سایر دستگاه های خدمات رسان می باشد که شامل آب، برق، گاز، تلفن، روشنایی، راه دسترسی آسفالت، شبکه جمع آوری فاضلاب و تصفیه خانه می باشد و در اکثر شهرک ها این خدمات زیربنایی تامین شده و در حال بهره برداری می باشد. همچنین شرکت شهرک های صنعتی در بخش صنایع کوچک، خدماتی نظیر برگزاری دوره های آموزشی مدیریتی و تخصصی برای مدیران و کارکنان واحدهای صنعتی، برگزاری نمایشگاه های داخلی و اجرای تورهای صنعتی و ... را نیز ارائه می دهد.

- در کل شهرک ها و نواحی صنعتی به تعداد ۱۵۹۴ قرار داد زمین به مساحت ۵۳۵ هکتار وجود دارد که از این تعداد ۸۳۴ واحد با اشتغال ۱۴۱۴۰ نفر به بهره برداری رسیده اند.

امکانات شهرک ها و نواحی صنعتی استان گیلان

آب	برق	گاز	تلفن ثابت	فیبر	تصفیه خانه	آتش نشانی	
۳۲	۳۱	۳۱	۳۱	۱	۹	۵	تعداد شهرک ها و نواحی صنعتی

ماخذ: شرکت شهرک های صنعتی استان گیلان و محاسبات نگارنده گزارش

معرفی صنایع مهم مستقر در شهرک های صنعتی فعال

شهرک ها و نواحی صنعتی، براساس زونبندی که در طراحی فاز اول در نظر گرفته شده است، واگذاری را انجام می دهند، که شامل صنایع غذایی، شیمیایی، سلولزی، فلزی، کانی غیر فلزی، برق و الکترونیک و نساجی می باشند.

- در باب معرفی صنایع مهم می توان به واحدهای صنعتی گروه آریین سعید با تولید ام دی اف، تالک ایرانیان با تولید قوطی فلزی و درب قوطی، روغن موتور لوشان، فضل آذربایجان با طرح سورتینگ و بسته بندی و نگهداری مواد غذایی و گیل راد با تولید میله مسی و آلومینیوم، سبز دانه سحر و اکسیر رشد کاسپین با طرح تولید خوراک و مکمل دام و طیور و شرکت نادای و نوشین با تولید کیک و کلوچه و ... اشاره کرد.

شرایط واگذاری زمین

۱- اخذ جواز تاسیس از سازمان صنعت، معدن و تجارت و یا جهاد کشاورزی

۲- تعرفه زمین و اخذ تائید متقاضی و محیط زیست

۳- عقد قرارداد با شرایط ۳۰٪ نقد و ۷۰٪ اقساط که در ۱۰ قسط و در ۳۰ ماه (هر سه ماه یکبار) پرداخت خواهد شد. لازم به ذکر است که برای خانواده ایثارگران، مخترعین و طرح‌های دانش بنیان شرایط ویژه واگذاری در نظر گرفته شده است.

مزایای استقرار صنایع در شهرک‌های صنعتی

- عدم نیاز به دریافت مجوزهای جداگانه از ادارات مختلف
- مستثنی بودن از قانون شهرداری‌ها
- امکان اجاره یا خرید سالن‌های آماده برای تسریع در بهره‌برداری از واحد تولیدی
- بخشودگی قسمتی از هزینه‌های انتفاع از تاسیسات برای واحدهایی که زودتر از زمان پرداخت اقساط خود به بهره‌برداری می‌رسند. و امکان پرداخت نقد و اقساط هزینه‌های انتفاع از تاسیسات.
- کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری به دلیل استفاده از خدمات مشترک سازماندهی شده شرکت شهرک‌های صنعتی از جمله آب، برق، تلفن، گاز و تصفیه خانه فاضلاب.
- در شعاع ۳۰ کیلومتری مراکز استان‌ها و شهرهای بالای ۳۰۰ هزار نفر، معافیت مالیاتی ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌ها فقط مشمول واحدهایی می‌شود که در شهرک‌های صنعتی مستقر می‌باشند.
- صدور رایگان و در اسرع وقت مجوزهای ساخت و ساز و پایان کار
- واگذاری اداره شهرک‌های صنعتی به هیأت امنای متشکل از صاحبان صنایع

ردیف	نام شهرک و ناحیه	تعداد واحد	کل مساحت زمین صنعتی (هکتار)	مساحت قابل واگذاری (هکتار)	مساحت قابل واگذاری (درصد)
۱	شهرک صنعتی آستانه اشرفیه	۳۷	۳۱.۲	۰.۴	۱.۱
۲	شهرک صنعتی انزلی ۱	۱۲۲	۴۰.۹	۰.۴	۰.۹
۳	شهرک صنعتی آستارا	۲۵	۱۴	۰.۲	۱.۱
۴	شهرک صنعتی آستانه اشرفیه ۲	۱۳	۱.۴	۰.۱	۷.۶
۵	شهرک صنعتی دریاسر لنگرود	۷	۱.۹	۱	۵۴.۱
۶	شهرک صنعتی رشت (سفید رود)	۱۰۳	۳۲۰.۹	۵۸	۱۸.۱
۷	شهرک صنعتی رودسر	۱۹	۷.۵	۰.۲	۲.۳
۸	شهرک صنعتی سیاهکل	۵۴	۲۷	۲.۵	۹.۳
۹	شهرک صنعتی شفت	۸۷	۳۲.۹	۷	۲۱.۳
۱۰	شهرک صنعتی صومعه سرا	۶۳	۷۰	۳۱	۴۴.۳
۱۱	شهرک صنعتی صومعه سرا ۲ (کارگاهی)	۱۰	۱.۶	۰.۱	۳.۸
۱۲	شهرک صنعتی فومن	۱	۵	۲.۷	۵۴
۱۳	شهرک صنعتی کشلی خطبه سرا (تالش)	۵۹	۲۵.۲	۱.۲	۴.۸
۱۴	شهرک صنعتی لاهیجان	۱۸	۱۳	۰.۲	۱.۳

۲۱.۴	۳	۱۴	۲۵	شهرک صنعتی لنگرود (نالکیاشر)	۱۵
۳۳.۹	۴۵	۱۳۲.۷	۶۵	شهرک صنعتی لوشان	۱۶
۲۱.۴	۳	۱۴	۹	شهرک صنعتی ماسال	۱۷
ناحیه صنعتی					
۱۰۰	۱۴	۱۴	-	ناحیه صنعتی خرطوم	۱
۱.۷	۰.۱	۷.۵	۸	ناحیه صنعتی آسیابسران	۲
۰	۰	۷.۹	۲۳	ناحیه صنعتی پرزکاپشت	۳
۰	۰	۵	۵	ناحیه صنعتی خاله سرا ۵۷	۴
۲	۰.۱	۴.۹	۷	ناحیه صنعتی خرشک	۵
۸۳.۶	۱۸.۴	۲۲	۱	ناحیه صنعتی خمیران (شماره ۲ انزلی)	۶
۰	۰	۳.۶	۲۲	ناحیه صنعتی رشت	۷
۰	۰	۵	۲۳	ناحیه صنعتی سکام	۸
۰	۰	۱۰.۳	۳۷	ناحیه صنعتی کوچیچال	۹
۲۱.۸	۴.۱	۱۸.۸	-	ناحیه صنعتی کیشستان	۱۰
۱۰۰	۱۰.۱	۱۰.۱	-	ناحیه صنعتی لاهیجان	۱۱
۹۹.۳	۱۴	۱۴.۱	-	ناحیه صنعتی لشت نشاء	۱۲
۱۸.۸	۰.۲	۰.۹	۱	ناحیه صنعتی لگموج املش	۱۳
۳.۸	۰.۴	۱۰.۵	۴۲	ناحیه صنعتی لیل	۱۴
۴۸.۴	۱۰.۳	۲۱.۳	-	ناحیه صنعتی یعقوبیه (شماره ۲ لنگرود)	۱۵
-	۲۲۷.۵	۹۰۹	۸۸۶	جمع	

شرایط واگذاری زمین

- واگذاری زمین به شرح ذیل صورت می‌گیرد:

- ۱- اخذ جواز تاسیس از سازمان صنعت، معدن و تجارت و یا جهاد کشاورزی
- ۲- تعرفه زمین و اخذ تائید متقاضی و محیط زیست
- ۳- عقد قرار داد با شرایط ۳۰٪ نقد و ۷۰٪ اقساط که در ۱۰ قسط و در ۳۰ ماه (هر سه ماه یکبار) پرداخت خواهد شد.

لازم به ذکر است که برای خانواده ایثارگران، مخترعین و طرح‌های دانش بنیان شرایط ویژه واگذاری در نظر گرفته شده است.

پارک علم و فناوری:

پارک‌های علم و فناوری در استان گیلان شامل ۷ واحد و مرکز رشد واحدهای فناور و یک شهرک فناوری پیشنهادی است که این واحدها عبارتند از:

- واحدهای فناور آستانه اشرفیه
  - مرکز رشد واحدهای فناور رودبار
  - مرکز رشد واحدهای فناور پارک علم و فناوری گیلان و دانشگاه آزاد
  - مرکز رشد واحدهای فناور بندرانزلی
  - واحدهای فناور آستارا
  - واحدهای فناور رودسر
  - مرکز رشد گردشگری و صنایع وابسته تالش
  - شهرک فناوری رشت
- ظرفیت سرمایه گذاری:

عرصه‌ای به مساحت ۳۰ هکتار به منظور مشارکت جهت استقرار شهرک علم و فناوری و سرمایه‌گذاری چند منظوره در ورودی شهر رشت نرسیده به دانشگاه گیلان در نظر گرفته شده است.

منطقه آزاد انزلی:

در حال حاضر محدوده منطقه آزاد انزلی بر اساس آخرین حکم دیوان عدالت اداری ۲۲۵۰ هکتار می‌باشد. (مکاتبه شماره ۱۸۲۱۵ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۴) (طی سال ۱۳۹۶ نیز بر اساس مصوبه هیات وزیران، محدوده سازمان از (۹۴۰۰) هکتار به (۸۶۰۹) هکتار کاهش پیدا نموده بود).

تسهیلات و مشوق های سرمایه گذاری در منطقه آزاد انزلی

(۱) معافیت مالیاتی ۲۰ ساله برای کلیه فعالیتها و در تمام زمینه ها پس از اخذ مجوز فعالیت اقتصادی (۲) ورود مواد اولیه و قطعات و ماشین آلات مورد نیاز کارخانجات و واحدهای تولیدی بدون پرداخت عوارض گمرکی. (۳) ارسال محصولات به داخل کشور و عدم پرداخت عوارض گمرکی تا حد ارزش افزوده تعیین شده در کمیسیون ارزش افزوده مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، (۴) امکان مشارکت با سرمایه گذاران خارجی بدون محدودیت در نسبت مشارکت و امکان سرمایه گذاری ۱۰۰ درصد خارجی. (۵) آزادی کامل ورود و خروج اصل سرمایه و سود حاصل از فعالیتهای اقتصادی، (۶) آزادی انتقال ارز به خارج بلون هیچگونه محدودیتی. (۷) سرمایه گذاران خارجی می توانند زمین را به قیمت مناسب اجاره نموده و مالکیت ساختمانها و سایر تاسیسات ساخته شده بر روی زمین را به دست آورنده (۸) عدم نیاز به اخذ روایید برای ورود اتباع خارجی (۹) عدم وجود موانع غیر تعرفه ای برای ورود کالا به منطقه آزاد. (۱۰) امکان فعالیت بازرگانی و خرده فروشی در قالب مزیت قانونی کالای همراه مسافر. (۱۱) صدور محصولات به خارج کشور بدون پرداخت عوارض گمرکی ۱۲) واگذاری زمین با قیمت م صوب سازمان. (۱۳) امکان ثبت شرکت در مدت زمان کوتاه در اداره ثبت شرکتهای منطقه. (۱۴) وجود سرعت عمل در انجام امور و حداقل بروکراسی اداری، (۱۵) ارائه خدمات بیمه توسط انواع بیمه های دولتی و خصوصی، (۱۶) مجتمع بندری در حال ساخت کاسپین با ظرفیت ۲۲ پست اسکله و ظرفیت ۱۵ میلیون تن در یک نوبت کاری.

۱۷) برخورداری از موقعیت استثنایی در حمل و نقل و ترانزیت به واسطه قرار گرفتن در کریدور شمال - جنوب، ۱۸) وجود بازار مصرف کشورهای حاشیه دریای خزر، CIS و قفقاز با جمعیتی بالغ بر ۴۵۰ میلیون نفر، ۱۹) همجواری و امکان ارتباط دریایی با بنادر آستراخان در روسیه، اکتائو در قزاقستان، کراستودسک در ترکمنستان و باکودر آذربایجان فراهم می نماید. ۲۴) افتتاح و راه اندازی مرکز همایشها و نمایشگاههای بین المللی منطقه که امکان عرضه نمایشگاهی خدمات و محصولات را دارد. ۲۵) توسعه انبارهای سرپوشیده محدوده گمرکی گلشن منطقه برای نگهداری و دپوی کالاهای صادراتی و وارداتی ۲۶) برخورداری از شرایط اقلیمی مناسب و آب و هوای بسیار مطبوع و طبیعت چهارفصل و خاک حاصلخیز. ۲۷) دسترسی به نیروی انسانی متخصص و مناسب. ۲۸) برخورداری از قابلیت های گردشگری طبیعی بی نظیر و بکر مانند سواحل زیبای دریای خزر، پهنه جنگلی و تالاب ۲۹) نزدیکترین منطقه آزاد به پایتخت کشور و همچنین نزدیکی به فرودگاه بین المللی سردار جنگل رشت

امکانات بندری و کشتیرانی

انزلی با دارا بودن قدمتی دیرینه و منحصر بفرد یکی از مناطق فعال در بین کشورهای حاشیه دریای خزر و بزرگترین بندر حاشیه شمالی کشور می باشد که علاوه بر داشتن جاذبه های گردشگری بدلیل واقع شدن در مسیر ارتباطی اروپا - آسیا از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است با عنایت به سرمایه گذاریهای بعمل آمده در زمینه ایجاد زیر ساختهای مناسب، وجود انبارهای چندمنظوره و ترمینالهای متنوع و خرید مدرن ترین تجهیزات تخلیه و بارگیری به عنوان اولین منطقه مجهز به سیستم ترافیک دریایی این بندر را از بنادر موجود در سطح کشور و منطقه متمایز نموده است. بندرانزلی با استفاده از فناوری اطلاعات تمام تشریفات بندری و گمرکی را از طریق شبکه رایانه ای مشترک بندر و گمرک به صورت مکانیزه انجام می دهد و زیرساختهای لازم را جهت تحقق سیاست داد و ستد الکترونیکی فراهم نموده و همواره در این خصوص جزء بنادر پیشرو کشور محسوب می شود. مساحت کل محدوده بندری منطقه آزاد انزلی: ۶۸/۲ هکتار
فواصل بندر انزلی با مراکز داخلی و بنادر مهم دنیا:

۱۱۴	نوشهر							
۲۲۶	۲۲۰	کراسودسک						
۲۸۰	۲۹۵	۱۲۱	بگناش					
۳۸۰	۳۶۵	۲۵۶	۱۴۸	اکتائو				
۴۰۵	۴۴۰	۳۴۰	۲۴۱	۹۳	بایینو			
۴۸۵	۵۰۲	۳۷۰	۲۷۰	۱۴۹	۱۰۳	لندگرگاه آسراخان		
۶۲۰	۶۳۷	۵۰۵	۴۰۵	۲۴۸	۲۳۸	۱۳۵	بندر اسراخان	
۴۳۰	۴۴۷	۳۲۸	۲۴۶	۱۶۷	۱۶۵	۹۵	۲۳۰	ماخاج قلع
۱۸۱	۲۳۹	۱۶۵	۱۶۳	۲۵۳	۳۲۷	۳۳۱	۴۴۶	۲۷۴

باکو

فواصل آبی بنادر دریای خزر با بنادر جنوبی اروپا و شمال آفریقا

۶۲۰	آستاراخان									
۸۴۱	۲۲۱	ماریوپول								
۱۱۲۳	۵۰۲	۲۸۲	روستوف							
۱۸۱۸	۱۱۹۸	۹۷۷	۶۹۸	استانبول						
۲۸۰۳	۲۱۸۲	۱۹۶۲	۱۶۸۰	۹۸۵	بیروت					
۲۲۱۸	۱۵۹۸	۱۲۷۷	۱۰۹۵	۴۰۰	اتن					
۲۱۴۰	۲۵۲۰	۲۲۹۹	۲۰۱۷	۱۲۲۲	ونیز					
۳۳۳۵	۲۷۱۵	۲۴۹۴	۲۲۱۲	۱۵۱۷	جنوا					
۳۵۷۴	۲۹۵۴	۲۷۲۲	۲۴۵۱	۱۷۵۶	بارسلونا					
۳۵۶۷	۲۹۴۷	۲۷۲۶	۲۴۴۴	۱۷۴۹	مارسی					
۴۲۰۳	۲۵۸۲	۲۲۶۲	۲۰۸۰	۲۲۸۵	کارابلانکا					

معرفی مناطق ویژه استان گیلان: ۱- منطقه ویژه اقتصادی آستارا:

- منطقه ویژه اقتصادی بندر آستارا نزدیکترین مسیر ارتباط دریایی واقع در شمال غرب کشور است. این بندر در نزدیکی مرز ایران و جمهوری آذربایجان قرار دارد که بخشی از کریدور شمال-جنوب موسوم به نوستراک محسوب می‌شود و به سبب قرارگیری در گلوگاه حیاتی دریای خزر و همچنین نزدیکی با مرکز استان گیلان از ویژگی‌های منحصر به فردی بهره می‌برد، با عنایت به موقعیت جغرافیایی، کمترین فاصله را با بنادر سایر کشورهای حاشیه دریای خزر دارد. این منطقه به وسعت ۶۱ هکتار در محدوده بندر چند منظوره این شهرستان در خشکی و شاخه‌های موج‌شکن دریایی آن، با حوزه فعالیت‌های دریایی، بندری، صنایع و خدمات وابسته و لجستیکی، ایجاد گردیده است. بندر منطقه ویژه اقتصادی آستارا به عنوان یکی از محدود بندرهای خصوصی کشور با سرمایه‌گذاری شرکت خدمات بندری و دریایی کاوه در قالب قرارداد طولانی‌مدت BOT ۴۰ سال از تاریخ ۱۳۸۷/۰۹/۲۳، در حال بهره‌برداری، تکمیل و تجهیز می‌باشد که در آن پایانه‌های کالاهای عمومی، کانتیری، یخچالی، غلات، مخازن نفتی، محوطه‌های صنایع تبدیلی و انبارهای لجستیکی در قالب فازهای مختلف می‌توانند به ارائه خدمات مورد انتظار خطوط و شرکت‌های کشتیرانی و شرکای تجاری بندر و سایر صاحبان کالا و مشتریان بپردازند. یکی از مهمترین اهداف

مورد نظر در بندر آستارا تبدیل آن به یک قطب قدرتمند و فعال در زمینه ترانزیت غلات می باشد که بتواند در مواقع ضروری در امر واردات این کالای استراتژیک نیز به کار گرفته شود. احداث ۵ پست اسکله در بندر آستارا از برنامه های شرکت است که تاکنون دو پست اسکله موجود (شیلاتی و تجاری- مسافری) با ظرفیت سالانه ۷۵۰ هزار تن و یک پست اسکله نیز در حال ساخت می باشد.

• در حال حاضر با سرمایه گذاری بخش خصوصی پروژه هایی از قبیل احداث اسکله، ساخت سیلوهای ذخیره غلات و خرید دستگاه های مکنده غلات و همچنین خرید شناور با حجم سرمایه گذاری بیش از ۱۰۰۰ میلیارد ریال در منطقه ویژه آستارا در حال انجام می باشد.

مساحت اراضی بندر	۵۵ هکتار
طول اسکله ها	دو پست اسکله به طول ۲۱۰ متر (در حال افزایش به ۲۸۵ متر)
مساحت انبارها و هانگار	۱۵ هزار متر مربع
مساحت باراندازها	۱۷ هکتار
ظرفیت پذیرش انواع کالاهای	۲/۵ میلیون تن (سالیانه)
عمق کنونی برای پهلوگیری کشتی ها	۴ متر
عمق آتی برای پهلودهی کشتیها	۵/۵ متر
ظرفیت انبارش غلات در سیلوهها (فاز اول)	۱۶۰۰۰ تن
ظرفیت سالانه تخلیه و تحویل غلات	۳۲۰ هزار تن
توان پست تامین برق فشار قوی بندر	۱/۳ مگاوات

مزیت های منطقه ویژه آستارا:

- نزدیک ترین بندر به بنادر کشورهای حاشیه دریای خزر
- مسیر ترانزیتی به کشورهای همجوار ارمنستان، ترکیه و عراق
- تنها مرز زمینی استان گیلان با جمهوری آذربایجان
- ارائه خدمات کالاهای عمومی، کانتینری، یخچالی، خودرو (رو - رو)، غلات، مخازن نفتی، محوطه های صنایع تبدیلی و انبارهای لجستیکی
- مهم ترین حلقه تجارت بین آسیا و اروپا (۴۰ درصد کوتاه تر، ۳۰ درصد ارزان تر)
- نزدیکی به فرودگاه اردبیل با فاصله ۴۵ کیلومتر
- ارتباط ریلی با شبکه سراسری راه آهن جمهوری آذربایجان
- تنها شهرستان دارای مرز خشکی و دریایی

۲- منطقه ویژه اقتصادی لاهیجان:

قانون ایجاد مناطق ویژه اقتصادی لاهیجان به شماره ۴۷۰/۷۲۲۸۷ در تاریخ ۲۷/۱۰/۸۹ در مجلس تصویب شد و بعد از آن به تأیید شورای نگهبان رسید و به دولت برای اجرا، ابلاغ شد. مساحت محدوده پیشنهادی: ۱۲۴ هکتار خشکی و ۵۱ هکتار محدوده دریا بوده است (وسعت اولیه پیشنهادی برای منطقه حدود ۱۲۰ هکتار بود که در حال حاضر به دلیل برخی تغییرات محلی از جمله ایجاد طرح ساحلی سحرخیز محله و نیز تصرفات غیرقانونی اشخاص، دچار کاهش شده و واگذاری آن به سرمایه گذار با چالش هایی مواجه است. اراضی فعلی تعرفه شده، فاقد یکپارچگی بوده، قسمتی اراضی مستحدثه ساحلی (در اثر عقب روی آب دریا) و فاقد سند و قسمتی نیز در محدوده آبرگیر قرار دارد). این منطقه به لحاظ نزدیکی

به منطقه آزاد تجاری- صنعتی انزلی در تحول اقتصادی منطقه بسیار حائز اهمیت است و می‌تواند به عنوان سایت پشتیبان منطقه آزاد انزلی مورد استفاده قرار گیرد.

• در سال‌های اخیر متعاقب اعلام آمادگی تعدادی از سرمایه‌گذاران برای پذیرش سازمان مسئولی منطقه و برگزاری جلسات متعدد، نهایتاً دستگاه‌های ذی ربط مکلف به پاسخ استعلام در خصوص توانایی تامین زیرساخت‌ها (براساس آیین نامه مناطق ویژه) شدند که پاسخ اداره کل راه و شهرسازی به استعلام صورت گرفته منفی بود. دلیل این مخالفت مصوبات دو طرح ناحیه ای و طرح ساماندهی سواحل بود که کاربری این منطقه را "تالاب آبگیر" و "منطقه تنوع زیستی و حیات وحش" دانسته است.

۳- بر اساس ماده واحده لایحه یک فوریتی ایجاد ۸ منطقه آزاد تجاری صنعتی و ۱۲ منطقه ویژه اقتصادی، مناطق **چمخاله، فومن و شفت، طالش**، در فهرست تقاضای پیشنهادی نمایندگان جهت ایجاد منطقه ویژه اقتصادی جدید بر اساس شروط مصوب کمیسیون اقتصادی قرار گرفته است.

مشوق‌های سرمایه‌گذاری در مناطق ویژه اقتصادی

- امکان ورود ماشین آلات، قطعات یدکی، مواد اولیه و مصالح ساختمانی به منطقه، بدون نیاز تشریفات گمرکی از جمله ثبت سفارش و پرداخت حقوق ورودی گمرکی
- معافیت گمرکی برای ورود کالاهای ساخته شده در منطقه ویژه به داخل کشور به میزان ارزش افزوده
- عدم محدودیت نوع کالاهای وارداتی و امکان توقف کالا با ماندگاری اولیه تا ۳ ماه و قابل تمدید و عدم وجود محدودیت زمانی جهت متروکه شدن کالا
- خروج کالا (صادرات) بدون پرداخت عوارض گمرکی و سود بازرگانی
- صدور قبض انبار تفکیکی قابل معامله و گواهی مبداء جهت کالاهای وارداتی و صادراتی
- آزادی مشارکت و سرمایه‌گذاری برای اتباع داخلی و خارجی
- آزادی ورود و خروج سرمایه به منطقه و تضمین سرمایه‌های خارجی و سود حاصل از آنها
- عمده فروشی کالا با شرایط آسان
- کلیه کالاهایی که برای تولید یا ارائه خدمات مورد نیاز منطقه وارد می‌شوند، از شمول مقررات عمومی صادرات واردات مستثنی می‌باشند. واردات کالاهای مذکور به سایر نقاط کشور تابع مقررات صادرات و واردات خواهد بود.

معرفی مناطق کمتر توسعه یافته و مشوق‌های سرمایه‌گذاری
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

د هستان	(بخش‌ها)
---------	----------

۱) حیران گیلان آستارا مرکزی	۱) رانکوه گیلان املش
۲) خوشابر گیلان رضوانشهر مرکزی	۲) مرکزی گیلان املش
۳) توتکی گیلان سیاهکل مرکزی	۳) پرهسهر گیلان رضوانشهر
۴) خرارود گیلان سیاهکل مرکزی	۴) خورگام گیلان رودبار
۵) چوبر گیلان شفت احمد سرگوراب	۵) رحمت‌آباد و بلوکات گیلان رودبار
۶) جیرده گیلان شفت مرکزی	۶) عمارلو گیلان رودبار
۷) گوراب زرمیخ گیلان صومعه سرا میرزا کوچک جنگلی	۷) رحیم‌آباد گیلان رودسر
۸) کوهستانی طالش گیلان طوالش مرکزی	۸) دیلمان گیلان سیاهکل
۹) آلیان گیلان فومن سردار جنگل	۹) حویق گیلان طوالش
۱۰) سردار جنگل گیلان فومن سردار جنگل	۱۰) گرکان رود گیلان طوالش
۱۱) لیل گیلان لاهیجان مرکزی	۱۱) اطاقور گیلان لنگرود
	۱۲) شاندرمن گیلان ماسال
	۱۳) مرکزی گیلان ماسال

منبع: تصویب نامه در خصوص تعیین مناطق محروم و کمتر

توسعه یافته در امور حمایتی

مشوق‌های سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته:

بر اساس آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۳۲) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم موضوع ماده (۳۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور معافیت‌های زیر برای مناطق کمتر توسعه یافته در نظر گرفته شده است:

ماده ۲- درآمد ابرازی ناشی از فعالیت‌های تولیدی و معدنی اشخاص حقوقی غیردولتی در واحدهای تولیدی یا معدنی که از ابتدای سال ۱۳۹۵ از طرف مراجع قانونی ذی‌ربط برای آنها پروانه بهره‌برداری صادر و یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می‌شود از تاریخ شروع بهره‌برداری یا استخراج و فروش به مدت پنج سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ده سال با نرخ صفر مشمول مالیات می‌باشد.

تبصره ۴- واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در مناطق ویژه اقتصادی یا شهرک‌های صنعتی به استثنای واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در مناطق ویژه اقتصادی یا شهرک‌های صنعتی مستقر در شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز استان تهران (با رعایت تبصره (۳)) مشمول نرخ صفر مالیاتی موضوع این ماده می‌باشند و دوره برخورداری محاسبه مالیات با

نرخ صفر برای واحدهای مذکور به مدت هفت سال و در صورت استقرار شهرک‌های صنعتی یا مناطق ویژه اقتصادی در مناطق کمتر توسعه‌یافته به مدت سیزده سال خواهد بود.

ماده ۴- درآمدهای خدماتی بیمارستان‌ها، هتل‌ها و مراکز اقامتی گردشگری اشخاص حقوقی غیردولتی که از ابتدای سال ۱۳۹۵ از طرف مراجع قانونی ذی‌ربط برای آن‌ها پروانه بهره‌برداری یا مجوز صادر می‌شود، از تاریخ شروع فعالیت به مدت پنج سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ده سال با نرخ صفر مشمول مالیات می‌باشند.

تبصره ۱- دوره برخورداری محاسبه مالیات با نرخ صفر برای واحدهای خدماتی موضوع این ماده مستقر در مناطق ویژه اقتصادی یا شهرک‌های صنعتی هفت سال و در صورت استقرار مناطق ویژه اقتصادی و شهرک‌های صنعتی در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت سیزده سال می‌باشد.

ماده ۷- سرمایه‌گذاری اقتصادی انجام شده توسط اشخاص حقوقی غیردولتی (واحدهای تولیدی، معدنی و خدماتی بیمارستان‌ها، هتل‌ها، مراکز اقامتی گردشگری و حمل و نقل) با مجوز سرمایه‌گذاری از مراجع قانونی ذی‌ربط، برای واحدهایی که از تاریخ ۱۳۹۵/۱/۱ به بعد برای آنها پروانه بهره‌برداری یا مجوز صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد شده یا می‌شود، علاوه بر برخورداری از نرخ صفر حسب مورد به شرح زیر مورد حمایت قرار می‌گیرد:
 ۱- در مناطق کمتر توسعه یافته، معادل سرمایه‌گذاری اقتصادی انجام‌شده، مالیات سال‌های بعد از دوره محاسبه مالیات با نرخ صفر تا زمانی که جمع درآمد مشمول مالیات واحد حداکثر به میزان دو برابر سرمایه ثبت و پرداخت شده برسد، با نرخ صفر محاسبه می‌شود.

صنعت و معدن

عنوان	تعداد	سال
تعداد جواز تأسیس (۱) صادر شده برای کارگاه‌های صنعتی	۳۵۶ فقره	۱۳۹۸
تعداد پروانه بهره‌برداری (۱) صادر شده برای کارگاه‌ها صنعتی	۱۶۲ فقره	۱۳۹۸
تعداد جواز صنفی صادرشده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت برای واحدهای صنفی	۱۷۰۶۷ فقره	۱۳۹۸

۱۳۹۹	۶۲۷۶۵ میلیارد ریال	میزان سرمایه‌گذاری بر اساس تعداد جواز تاسیس
۱۳۹۹	۷۲۹۷ نفر	میزان اشتغال بر اساس تعداد جواز تاسیس
۱۳۹۹	۲۱۴ فقره	تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی ایجاد
۱۳۹۹	۲۲۸۲۲ میلیارد ریال	میزان سرمایه‌گذاری بر اساس پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی ایجاد
۱۳۹۹	۲۵۳۶ نفر	میزان اشتغال بر اساس پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادره
۱۳۹۸	۲۰۷۷ فقره	میزان اشتغال کارگاه‌های صنعتی دارای پروانه بهره‌برداری (۱) صادر شده توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت بر حسب نوع فعالیت (۲)
۱۳۹۸	۱۶۰۱۲۸۱۸ میلیون ریال	سرمایه‌گذاری کارگاه‌های صنعتی دارای پروانه بهره‌برداری (۱) صادر شده توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت بر حسب نوع فعالیت (۲)
۱۳۹۷ C:\Users\azadbakhts\Downloads\ظرفیت‌ها و یتانسیل‌های سرمایه‌گذاری استان گیلان.docx	۷۵۴ فقره	تعداد کارگاه‌های صنعتی عمومی و خصوصی دارای ده نفر کارکن و بیش‌تر

۱۳۹۷	۴۰۹۱۲ نفر	تعداد شاغلان کارگاه‌های صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیش‌تر
۱۳۹۷	۱۳۶۶۲۸۴۸ میلیون ریال	جبران خدمات مزد و حقوق بگیران کارگاه‌های صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیش‌تر
۱۳۹۷	۴۹۵۱۱۲۷ میلیون ریال	سرمایه‌گذاری (تغییرات اموال سرمایه‌ای) کارگاه‌های صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیش‌تر
۱۳۹۷	۴۹۲۶۲۶۹۵ میلیون ریال	ارزش افزوده فعالیت صنعتی کارگاه‌های صنعتی دارای ده نفر کارکن و بیش‌تر
۱۳۹۸	تعداد ۳۲۴ فقره سرمایه ۶۹۷۱۹۳۳۴۴ هزار ریال	مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی صنعتی در پایان اسفند
۱۳۹۸	تعداد ۵۲ فقره سرمایه ۱۰۰۰۴۹۲۰ هزار ریال	شرکت‌های تعاونی فرش دستبافت در پایان اسفند
۱۳۹۷	۶۲ واحد	تعداد معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت
۱۳۹۷	۵۷۴ نفر	تعداد شاغلان در معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت
۱۳۹۷	۶۶۶۰۸۹ میلیون ریال ۶۰۷۵ هزار تن	مقدار و ارزش تولیدات مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت

۱۳۹۸	تعداد ۲۵۹۲ فقره سرمایه ۸۳۷۰۳۳۴۴ میلیون ریال اشتغال ۷۵۸۸۰ نفر	آخرین وضعیت واحدهای موجود سازمان صنعت، معادن و تجارت استان
۱۳۹۸	تعداد ۴۱۰ نفر سرمایه ۱۴۳۸۷۴۹۲ میلیون ریال اشتغال ۶۱۷۱ نفر	مجوزهای تاسیس صنایع غذایی روستایی صادره
۱۳۹۸	تعداد ۲۱۵۲ نفر سرمایه ۶۳۴۶۶۹۷ میلیون ریال اشتغال ۱۱۷۶۸ نفر	پروانه‌های بهره‌برداری صنایع غذایی روستایی صادر به تفکیک شهرستان
۱۳۹۸	۱۴۹ فقره ۳۱۱۶۸۷۰ کیلوگرم در شبانه‌روز	تعداد، ظرفیت و برگ سبز خریداری شده کارخانجات چای فعال استان
۱۳۹۸	۱۵۰۷ فقره	تعداد کارخانه‌های برنجکوبی استان به تفکیک شهرستان
۱۳۹۸	۳۸۵ فقره	تعاونی‌های فعال و در دست اجرای صنعتی استان
۱۳۹۷	ارزش افزوده ۵۲۲۵۴۳ میلیون ریال پرداختی‌ها ۱۴۷۶۷۷ میلیون ریال دریافتی‌ها ۶۷۰۲۲۰ میلیون ریال	ارزش افزوده، ارزش پرداختی‌ها و دریافتی‌های معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت
۱۳۹۷	۳۰۰۰۱ میلیون ریال	سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای)

		معادن در حال بهره‌برداری
۱۳۹۸	۱۲ فقره	تعداد شرکت‌های تعاونی معدنی
۱۳۹۸	جمع کل ۱۰۰ فقره فعال ۴۵ فقره غیرفعال ۵۵ فقره	تعداد معادن فعال، غیرفعال و در حال تجهیز استان

۱- شامل واحدهای جدید صنعتی و توسعه واحدهای موجود است.
۲- اطلاعات سال‌های قبل از ۱۳۹۳ توسط کارشناسان دستگاه ذی‌ربط تجدیدنظر شده است.

- استان گیلان در زمینه صنایع غذایی جزء استان‌های مطرح کشور بوده و در حال حاضر بیش از ۳۰۰ واحد صنعتی در استان در زمینه صنایع غذایی و تبدیلی بخش کشاورزی در زیر مجموعه سازمان صنایع و معادن فعال می‌باشند، وجود ده‌ها واحد تولید و فرآوری برتر چای، برنج، زیتون، فرآورده‌های لبنی، آب معدنی و ... از ظرفیت‌های این بخش می‌باشد. همچنین گیلان از سالیان دور به عنوان قطب تولید شیرینی‌جات، به ویژه کیک و کلوچه در کشور شناخته شده است.
- ۱۲ واحد سردخانه در حال بهره‌برداری با ظرفیت ۲۲۸۵۰ تن شامل ۱۸۵۰۰ تن بالای صفر درجه و ۴۳۵۰ تن زیر صفر درجه و ۱۶ واحد سردخانه در حال احداث به ظرفیت ۵۰۸۶۰ تن، شامل ۹۰۰۰ تن بالای صفر و ۴۱۸۶۰ تن دومداره (سردخانه‌های دو مداره معمولاً ۲۵ درصد برای محصولات دام و طیور و شیلاتی می‌باشند).
- تولید انواع قطعات خودرو با کیفیت بالا بویژه تولید دیسک و صفحه کلاچ، قطعات جلوبندی، انواع کمک فنر، اجزاء اگزوز، قطعات پلاستیکی، لوازم الکتریکی خودرو و ... این استان را به چهارمین استان برتر کشور در زمینه قطعه‌سازی خودرو تبدیل نموده است.
- گیلان از دیرباز بعنوان قطب تولید محصولات دارویی و بهداشتی در کشور مطرح بوده و از استان‌های پیشرو در امر نوآوری و تولید محصولات بدیع و منحصر بفرد می‌باشد. تولید داروهای اعصاب و روان برای اولین بار در کشور، تولید داروی ضد سرطان برای اولین بار در منطقه خاورمیانه و ... خودگواه این مدعاست. همچنین وجود برخی واحدهای دارویی مطرح کشور در استان از جمله سبحان دارو، کاسپین تامین و ... این استان را به قطب تولید انواع قرص، محلول‌های دارویی، شربت دارویی، ژل دارویی، انواع پماد و قطره‌های دارویی تبدیل نموده است. استان در تولید قرص، آمپول، محلول موضعی و محلول ضد عفونی کننده کشور، رتبه دوم را دارد.
- ظرفیت تولید سیمان در استان گیلان یکی از نقاط قوت صنایع معدنی این استان می‌باشد، بگونه‌ای که با بهره‌برداری از طرح توسعه شرکت سیمان خزر ظرفیت تولید این محصول در استان به حدود ..... رسیده است و با احداث ۲ واحد بزرگ تولید سیمان که در دست اجراء می‌باشد، تولید سیمان با داشتن سه واحد تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری به میزان ۷۸۰۰ تن در روز می‌باشد.

- ظرفیت تولید سیمان در استان گیلان یکی از نقاط قوت صنایع معدنی این استان می باشد، بگونه‌ای که با داشتن سه واحد تولیدی دارای پروانه، تولید این محصول در استان به حدود ۲۲۱۰۱۸۰ تن (نمایار) در سال رسیده است.
- تولید کاشی دیوار به میزان ۴/۵ میلیون مترمربع با دو واحد تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری و حدود ۱/۵ میلیون مترمربع کاشی کف با داشتن یک واحد تولیدی از ظرفیت‌های فعلی استان محسوب می‌گردند.
- تولید کاشی و سرامیک به میزان ۹۶۰۰۰۰۰ مترمربع با دو واحد تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری، تولید فرآورده‌های داروی گیاهی به میزان ۵۷۷۵ تن با ۶ واحد تولیدی، تولید روغن نباتی به میزان ۹۷۰۰۰ تن با ۱۷ واحد تولیدی و تولید روغن موتور و صنعتی به میزان ۶۵۴۶۰ تن با ۱۰ واحد تولیدی از ظرفیت‌های فعلی استان محسوب می‌گردند.
- در زمینه تولید رادیاتور آلومینیومی با ظرفیت تولید سالیانه حدود ۱۳۶۰۰ هزار پره و داشتن سهم ۵۴٪ تولید کشوری و کسب رتبه اول کشوری نویدبخش تبدیل شدن این استان به یکی از قطب‌های تولید این محصول در کشور می‌باشد.
- ظرفیت سالیانه تولید شمش فولاد در استان حدود ۸۰۰ هزار تن می‌باشد که از این نظر گیلان جزو ۴ استان اول کشور است. ظرفیت تولید سالیانه میلگرد فولادی نیز حدود یک میلیون تن بوده که از این حیث در کشور جایگاه ششم را دارا می‌باشد.
- بهره‌برداری از ۴ واحد بزرگ تولید فولاد در استان با ظرفیت تولید سالیانه حدود ۳ میلیون تن محصولات فولادی و در دست اجرا بودن چندین پروژه بزرگ دیگر در زمینه تولید این محصول با ظرفیت تولید سالیانه حدود چهار میلیون و چهارصد هزار تن، نویدبخش تبدیل شدن این استان به یکی از قطب‌های تولید فولاد در کشور می‌باشد.
- واحدهای فعال تولید فولاد خام با ۶ واحد تولیدی به ظرفیت ۶۳۸۰۰۰ تن و واحدهای فعال تولید محصولات فولادی با ۱۴ واحد تولیدی به ظرفیت ۴۰۸۶۰۰۰ تن از پناسیل‌های استان محسوب می‌شود.
- استان گیلان با تولید ۶۵۵ هزار متر مربع صنایع چوبی و پیش‌بینی تولید ۸۸۱ هزار متر مربع تا انتهای سال ۹۶، می‌تواند به عنوان قطب سلولزی کشور معرفی گردد.
- ایجاد صنایع تبدیل ضایعات محصولات کشاورزی به محصولات با ارزش صنعتی نظیر خمیر کاغذ، کاغذ تیشو، ظروف یکبار مصرف، تبدیل مرکبات به کنسانتره، صنایع نوین نساجی و صنایع معدنی از جمله ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری استان می‌باشد.
- تا پایان سال ۹۸، ۱۰۰ واحد معدنی در استان گیلان ثبت گردیده است که ۴۵ معدن آن فعال و ۵۵ معدن غیر فعال می‌باشند که مقدار و ارزش تولیدات مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری استان به مقدار ۶۰۷۵ هزار تن و به ارزش ۶۶۶۰۸۹ میلیون ریال بوده است. مواد معدنی مهمی همچون سنگ آهک، میکا، مارن، سیلیس، مرمریت، گابرو و سرب در کنار سایر مواد معدنی نظیر انواع سنگ‌های ساختمانی، شن و ماسه کوهی، سنگ لاشه و ... از آنها استخراج می‌گردد که ماده اولیه مورد نیاز در بسیاری از صنایع فعال استان می‌باشد.

مقدار و ارزش تولیدات مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری استان به مقدار ۶۰۷۵ هزار تن و به ارزش ۶۶۶۰۸۹ میلیون ریال می‌باشد

انرژی

قابلیت تولید انرژی‌های نو نظیر برق بادی، انرژی موج دریا، انرژی زمین گرمایی، استحصال آب باران

وضعیت انرژی برق استان گیلان

نیروگاه‌های استان گیلان؛ سه نیروگاه حرارتی با سوخت فسیلی شامل نیروگاه‌های سیکل ترکیبی، شهید بهشتی لوشان، سیکل ترکیبی پره‌سر با ظرفیت تولید ناویژه ۱۳۵۱۸۹۸۱ مگاوات و ۸ نیروگاه شامل نیروگاه‌های، آبی سد سپیدرود، بادی منجیل، سد آبی تاریک، تولید پراکنده؛ گیل و آذر ایرانیان، کاسپین انزلی، کیسم و برق آبی؛ شهر بیجار، سینه هونی تالش با ظرفیت ناویژه ۵۶۵۱۴۳ مگاوات می‌باشند. جمع ظرفیت اسمی نیروگاه‌های مزبور در سال ۱۳۹۹ به میزان ۲۸۵۴،۸۳۴ مگاوات است. این نیروگاه‌ها تولید بخش عمده‌ای از برق استان را برعهده دارند. شرکت برق منطقه ای گیلان در سال ۱۳۹۸، با دارا بودن ۴،۳ درصد ظرفیت تولید برق کشور، از نظر شاخص تراکم خطوط و ظرفیت پست‌های انتقال و فوق توزیع در جایگاه دوم از ۱۶ شرکت برق منطقه‌ای کشور قرار دارد.

در بخش جنوبی استان به ویژه در منطقه منجیل - لوشان به سمت دیلمان نه تنها روزهای آفتابی با شدت خوبی وجود دارد، بلکه تابش ویژه‌ای به دلیل وزش باد منطقه و هوای تمیز، مورد شناسایی قرار گرفته است. همچنین پتانسیل ۳ هزار مگاوات انرژی بادی در استان گیلان وجود دارد که در مناطق منجیل و الماس شناسایی گردیده است. همچنین، احداث نیروگاه‌های با مقیاس کوچک (DB) می‌تواند به عنوان یک فرصت و ظرفیت سرمایه گذاری معرفی گردد.

نیروگاه های زبانه سوز

میزان تولید پسماند (تن در روز)	سرانه (گرم در روز)	جمعیت (نفر)	
۱۴۰۰	۸۵۰	۱۶۲۲۰۰۰	شهری
۶۰۰	۶۵۰	۹۲۱۰۰۰	روستایی

با توجه به جمعیت بالغ بر ۲۵۰۰۰۰۰ نفری استان گیلان و حضور ۳۶ میلیون (نفر شب) مسافر در سال به طور متوسط ۲۰۰۰ تن زباله در روز می‌باشد. که در روز به این میزان اضافه می‌شود.

قیمت خرید تضمینی برق : ۳۷۰۰ ریال

قرارداد مشارکت احداث نیروگاه زباله سوز ۶۰۰ تنی با شرکت مهندسی تدبیر توسعه سلامت (TTS) با مبلغ ۴۰,۰۳۰,۲۷۳ دلار، در مرحله پیشبرد بوده، همچنین شهرداری‌های انزلی، رضوانشهر و سیاهکل آمادگی خود را مبنی بر مشارکت و همکاری لازم با سرمایه‌گذاران در حوزه پسماند شهری و بازیافت زباله اعلام داشته‌اند. لازم به ذکر است، با قیمت خرید تضمینی برق فعلی (۳۷۰۰ ریال) امکان مشارکت وجود ندارد، با فرض افزایش قیمت خرید تضمینی (۹۰۰ ریال) در نیروگاه ساخت چین (با راندمان ۱۷,۵ درصد) حدود ۱۸ میلیون دلار و (با راندمان ۲۲,۵ درصد) حدود ۳۱ میلیون دلار امکان مشارکت وجود دارد.

وضعیت انرژی نفت و گاز استان گیلان

طبق آخرین آمار، ۵۱ شهر از مجموع ۵۲ شهر استان با تعداد ۴۹۷۷۱۶ خانوار شهری (معادل ۹۹/۶ درصد) از گاز طبیعی برخوردار می‌باشند. در بخش روستایی از مجموع ۲۹,۵ روستای استان، ۳۲۶ روستا فاقد قابلیت گازرسانی (زیر ۲۰ خانوار و صعب العبور) بوده و ۲۰۸۷ روستا از نعمت گاز طبیعی بهره‌مند شده‌اند. (در صد برخورداری ۹۶,۰۹٪) در بخش شهری نیز کلیه شهرهای استان به جز ماسوله له علت محدودیت‌های میراث فرهنگی، از نعمت گاز طبیعی برخوردار گردیده‌اند.

• شرکت گاز استان، با بیش از ۲۱۰۰۰ کیلومتر شبکه گازرسانی، ۹۸,۵٪ زیر ساخت لازم برای گازرسانی به صنایع و اماکن مسکونی را فراهم آورده است.

شناسایی بلوک‌های اکتشافی و بهره‌برداری از حوزه نفتی دریای خزر در استان، می‌تواند پشتوانه تولید نفت و گاز کشور محسوب گردد. با بهره‌برداری از سایت نفتی رودسر، در فاز نخست اشتغال ۵ هزار نفر و در مدت ۱۰ ساله، اشتغال ۵۰ هزار نفر مستقیم و حدود ۱۰۰ هزار نفر به طور غیرمستقیم نیز تامین می‌شود. این میدان نفتی در عمق ۷۰۰ متری قرار دارد و دارای ۵۰ هزار میلیارد فوت مکعب ذخیره در جای گاز می‌باشد (بیش از ۱۰ برابر میدان شاه‌دنبز در جمهوری آذربایجان)؛ همچنین میزان نفت درجای لایه نفتی این میدان، ۲ میلیارد بشکه می‌باشد، که نفت قابل استحصال آن، در حدود ۵۰۰ میلیون بشکه برآورد شده است.

وجود خط لوله انتقال گاز ۴۲ و ۳۰ اینچی که تامین‌کننده مناسبی برای مصارف خانگی، صنعتی و تجاری و همچنین مخازن ذخیره سوخت تا ۲۰۰ میلیون لیتر، نفت سفید، بنزین و نفت گاز جهت سوخت‌رسانی به گیلان، اردبیل و غرب مازندران از جمله مزیت‌های استان می‌باشد.

احداث مجموعه پتروشیمی در شهر لوشان که در رده ۷ زیست محیطی قرار دارد از جمله ظرفیتهای سرمایه‌گذاری استان می‌باشد.

وضعیت انرژی آب

مجموع آب های قابل دسترس در استان گیلان، سالانه معادل ۶۹۱۳ میلیون متر مکعب مشتمل بر 2200 mm^3 آب های ورودی از خارج به استان، 4163 mm^3 آب های رودخانه های داخلی و 550 mm^3 آب زیرزمینی از منابع تجدید شونده می باشد.

پتانسیل منابع آب قابل دسترسی استان در حوضه های آبریز مربوطه در سال ۱۳۹۶، ۷۲۶۲ میلیون مترمکعب بوده است. (سیمای اقتصاد)

سازه های آبی استان گیلان شامل سد سفیدرود که در ۸۰ کیلومتری جنوب رشت در شهرستان رودبار و در نزدیکی شهر منجیل و در محل تلاقی دو رود قزل اوزن و شاهرود می باشد. این سد در دست بهره برداری بوده و سطح زیر کشت تحت پوشش آن ۱۸۹۰۰۰ هکتار و آب قابل تنظیم آن در زمان عادی به میزان ۱۶۰۰ الی ۱۷۰۰ میلیون متر مکعب و در زمان ترسالی ۲۰۰۰ الی ۲۲۰۰ میلیون متر مکعب می باشد.

سد مخزنی شهر بیجار در فاصله ۳۵ کیلومتری شهر رشت و ۸ کیلومتری از آبادی شهر بیجار بر روی رودخانه زلیکی احداث گردیده است. هدف از ساخت سد، تامین آب شرب مورد نیاز عمده شهرهای استان گیلان از جمله رشت، خشکبیجار، کوحصفهان، خمام، لشت نشاء، سنگر، آستانه اشرفیه، کیشهر، لاهیجان، سیاهکل، لنگرود، بندرانزلی و تامین آب مورد نیاز ۱۵۰ هکتار اراضی کشاورزی و همچنین تولید انرژی برق آبی می باشد.

وجود دریا، تالاب، رودخانه (۵۲ دهنه) و ۸۷۴۲ آببندان از مهمترین مزیت های استان است.

کشاورزی

استان گیلان با دارا بودن اراضی کشاورزی مرغوب، ظرفیت بالای تولید سالانه، برخورداری از منابع غنی آب های سطحی، موقعیت ممتاز جغرافیائی، مجاورت با دریا و نیز امکان تولید انواع محصولات کشاورزی با کیفیت، از جایگاه خاصی در بخش کشاورزی کشور و تامین امنیت غذایی برخوردار است. این استان از جمله مناطق مستعد کشور برای تولید محصولات باغی و زراعی از جمله برنج، چای، زیتون، فندق، مرکبات، هندوانه، بادام زمینی (رتبه نخست کشوری)، کیوی، گل و گیاهان زینتی، محصولات گلخانه ای و نیز سبزی و صیفی است. همچنین با دارا بودن مراتع وسیع و داشتن شرایط مناسب برای کاشت محصولات علوفه ای و وجود پس چرای مزارع کشاورزی قابل مصرف در تغذیه دام، موقعیت خوبی برای نگهداری و پرورش دام وجود دارد. فعالیت های دامپروری استان شامل نگهداری و پرورش انواع دام از جمله گاو و گوساله، گوسفند و بز، گاو میش، طیور، کرم ابریشم، زنبور عسل و آبزیان و محصولات دامی از جمله شیر خام، گوشت قرمز، گوشت و تخم مرغ، عسل، خاویار و گوشت ماهی می باشد. پرورش انواع ماهیان گرم آبی و سرد آبی در تالابها، چشمه ها، آببندان ها و رودخانه های گیلان انجام می گیرد.

رتبه	محصول	رتبه	محصول
۲	جوجه یک روزه	۱	چای

۱	فندق	۱	بادام زمینی
۳	زیتون	۱	پيله ابريشم
۵	توليد مرغ	۱	ماهيان استخوانی و کليکا
۳	توليد آبی پروری	۱	صنوبر
		۱	گل گاو زبان
		۲	شلتوک

- ✓ این استان با داشتن مساحت حدود ۱۴۰۴۲,۳ کیلومترمربع فقط ۰,۹ درصد از مساحت کشور را به خود اختصاص داده و از نظر مساحت چهارمین استان کوچک کشور محسوب می‌گردد، اما با دارا بودن حدود ۳۰ درصد از کاربری کشاورزی نسبت به کل وسعت استان رتبه چهارم را در بین استان های کشور داراست.
- ✓ عمده محصولات زراعی تولید شده در سطح استان گیلان شامل: گندم، جو، شلتوک، حبوبات، سبزیجات و محصولات صنعتی و جالیزی و ... می‌باشد. در سال ۱۳۹۹ حدود ۱,۵ میلیون تن انواع محصولات زراعی از ۳۱۵ هزار هکتار زمین‌های کشاورزی استان گیلان برداشت شده است. عمده محصولات زراعی تولید شده در سطح استان گیلان، شامل: ۱ میلیون تن غلات، ۳۸ هزار تن حبوبات، ۱۷۶ هزار تن سبزیجات، ۵۹۴ تن محصولات صنعتی، ۱۰۳ هزار تن محصولات جالیزی و ۲۹ هزار تن نباتات علوفه‌ای و ... می‌باشد.
- ✓ گیلان رتبه ۲ را در تولید برنج کشور دارد. سطح زیر کشت شلتوک در استان گیلان ۲۳۸ هزار هکتار می‌باشد، که در سال ۱۳۹۹، حدود ۱ میلیون تن شلتوک از این سطح برداشت شده است. استان گیلان ۳۴ درصد برنج کشور را تولید می‌کند.
- ✓ ۱۵۰۸ کارخانه برنجکوبی در سطح استان با ظرفیت بین ۱۵۰ تا ۵۴۰ تن تولید برنج در سطح استان فعال می‌باشد.
- ✓ ۱۷۸۶ هکتار از اراضی استان گیلان تا سال ۱۳۹۹ تحت پوشش سامانه نوین آبیاری قرار گرفته و ۱۰۰۸ هکتار از اراضی در حال اجرا این طرح می‌باشند.
- ✓ در سال ۱۳۹۹ موجودی ماشین‌ها و ادوات کشاورزی در استان گیلان حدود ۸۷۳۴ دستگاه می‌باشد که ۱,۵ درصد از ماشین‌آلات کشاورزی کل کشور را به خود اختصاص داده است.
- ✓ عمده محصولات دامی تولید شده در استان گیلان شامل گوشت قرمز، پوست، شیر، پشم و کرک و مو، گوشت مرغ، تخم مرغ، عسل و .. بوده و همچنین کل تولید محصولات دامی استان گیلان ۵۶۲ هزار تن می‌باشد.
- ✓ استان گیلان با تولید ۱۴۱۳ هزار راس دام ۱,۷ درصد از سهم تولید دام در کشور را به خود اختصاص داده است.
- ✓ استان گیلان از ۱۶۸۸ واحد مرغداری فعال در سطح استان ۶۳۶ میلیون قطعه انواع طیور تولید و به بازار مصرف عرضه می‌کند که با این میزان رتبه پنجم تولید مرغ در کشور را به خود اختصاص داده است.

- ✓ استان گیلان با تولید ۲۲۰۷۳,۳ هزار قطعه مرغ گوشتی در ۸۲۵ واحد فعال مرغداری، ۵,۷ درصد از سهم تولیدات کشور را به خود اختصاص داده است.
- ✓ استان گیلان با تولید ۲۳ هزار تن گوشت قرمز، ۲,۶ درصد از سهم تولید گوشت کشور را به خود اختصاص داده است.
- ✓ استان گیلان با تولید ۱۷۷ هزار تن شیر ۱,۵ درصد از تولیدات شیر کشور را به خود اختصاص داده است.
- ✓ استان گیلان با تولید ۲۰۳ هزار تن گوشت مرغ، ۷,۶ درصد از سهم تولید کشور را به خود اختصاص داده است.
- ✓ استان گیلان با تولید ۱۳,۶ هزار تن تخم مرغ، ۱,۲ درصد از سهم تولید کشور را به خود اختصاص داده است.
- ✓ تعداد کندو زنبور عسل ۳۶۱۰۶۴ کندو و میزان تولید عسل استان ۶,۸ هزار تن است.
- ✓ طبق آخرین آمار مقدار تولید آبی پروری در استان گیلان ۴۷۰۹۲۰۰ تن انواع گونه ماهیان سردآبی و گرم آبی می باشد.
- ✓ در سال ۱۳۹۹ استان گیلان با صید ۱۱۲۸۱ تن انواع گونه ماهی از آبهای استان، ۳۶ درصد از سهم تولید کشور را به خود اختصاص داده است
- ✓ در سال ۱۳۹۹ تعداد ۲۹۸ فرزند شناور در محدوده آبهای استان گیلان موجود می باشد که ۲,۵ درصد از شناورهای کل کشور را به خود اختصاص داده است.
- ✓ در سال ۱۳۹۹ تعداد ۵۳۶۷ واحد مزارع پرورش ماهیان گرم آبی به مساحت ۱۰۷۱۵ متر مربع در استان گیلان فعالیت دارند.
- ✓ در سال ۱۳۹۹ تعداد ۴۴۰ واحد مزارع پرورش ماهیان سرد آبی به مساحت ۱۵۵۹۷۶ متر مربع در استان گیلان فعالیت دارند.

عنوان	آبی پروری (تن)			مجموع
	ماهیان گرم آبی	ماهیان سرد آبی	منابع آبی	
میزان تولید	۴۲۴۷۵	۳۶۶۱	۹۵۶	47112
سهم در کشور	۱۸٪	۱,۹٪	۱,۵٪	8.5%

- ✓ در کشور حدود ۸۶ میلیون هکتار مرتع وجود دارد که از این مساحت ۲۴۵ هزار هکتار سهم استان گیلان می باشد.
- ✓ به دلیل شرایط آب و هوایی استان گیلان محصولات باغی متنوعی شامل: به، سیب، گلابی، انگور، چای، مرکبات، محصولات گلخانه‌ای، میوه‌های خشک، انواع میوه‌های هسته‌دار و ... تولید می شود. در سال ۱۳۹۹ قریب به ۱۱۵ هزار هکتار از اراضی استان، زیر کشت محصولات باغی قرار داشته که منجر به تولید ۶۷۵ هزار تن محصول گردیده است.
- ✓ سطح زیر کشت کلزا در استان گیلان ۷۹۰ هکتار می باشد، که در سال ۱۳۹۸ از این سطح ۵۷۳ تن کلزا برداشت شده است.

- ✓ استان گیلان ۱۹۶۱ تن انواع محصولات گلخانه ای را در ۹۰ هکتار از گلخانه های استان تولید می کند.
- ✓ در سال ۱۳۹۹ حدود ۱۴۲۱ تن انواع گیاهان دارویی در استان گیلان تولید گردید.
- ✓

زیتون:

- ✓ سطح زیر کشت زیتون در استان گیلان، ۹ هزار هکتار است که از این سطح ۱۸ هزار تن زیتون در سال ۱۳۹۹ برداشت شده است.
- ✓ دو کارخانه فرآوری تفاله زیتون در شهرستان رودبار فعالیت دارند که پس از فرآوری بصورت کمپوست تفاله زیتون برای مصرف طیور به فروش می رود، ضمن اینکه تفاله زیتون به عنوان خوراک دام و کود نیز استفاده می شود. از برگ زیتون در شهرستان رودبار عرق برگ زیتون و دمنوش برگ زیتون بصورت تجاری تولید و به فروش می رود. ضمن اینکه در ایران از برگ زیتون و روغن زیتون در صنعت داروسازی نیز استفاده می شود.

چای:

- ✓ چای، یکی از محصولات باغی استراتژیک استان گیلان می باشد که بر اساس آمار استانی ارائه شده از جهاد کشاورزی استان گیلان، سطح زیرکشت چای استان ۲۵ هزار هکتار بوده که از این سطح 127 هزار تن برگ سبز چای برداشت شده است.
- ✓ برای نخستین بار در کشور صندوق تخصصی چای با اعتبار دولتی از باغداران این حوزه حمایت کرده است.
- ✓ ۱۷۲ کارخانه چای در استان گیلان که به صورت مکانیزه به فرآوری چای می پردازند. از این تعداد ۳۹ واحد غیر فعال و ۱۳۳ واحد فعال است.
- ✓ ۵۵۰۰۰ خانوار چایکار استان، مجموعاً حدود ۲۸۴۸۶ هکتار از اراضی استان را به زیرکشت چای برده اند.

ابریشم:

- ✓ توان تولید ابریشم و پیله گیلان، سرآمد تولید سایر مناطق کشور می باشد. استان گیلان مانند نگینی سرسبز در خاورمیانه خشک قرار گرفته و دارای پتانسیل بسیار بالا برای تولید محصولات کشاورزی مورد نیاز خود (استان) و مردم ایران (کشور) و کشورهای همجوار است. محصولات کشاورزی با در نظر گرفتن شرایط آب و هوایی هر منطقه می تواند به صورت گلخانه های (افقی) و (عمودی)، نه تنها برای مصرف داخل بلکه برای صادرات نیز تولید شوند.
- ✓ استان گیلان در تولید پیله ابریشم رتبه نخست را داراست.
- ✓ در سال ۱۳۹۴، پیله تولید شده به مقدار ۳۵۲ تن بوده که ارزش آن برابر با ۷۵۶۳۳ میلیون ریال می باشد.

گل و گیاه زینتی

- ✓ بر اساس آخرین آمار منتشر شده از سوی وزارت جهاد کشاورزی، در سال ۱۳۹۸، کل سطح زیر کشت گل و گیاهان زینتی در استان ۸۱۹۳،۶ هکتار بوده است، که ۶۲ درصد آن در فضای باز و ۳۸ درصد در فضای گلخانه ای می باشد.

در این سال میزان تولید گل گلدانی ۴۸۱,۸ میلیون گلدان و تولید درخت و درختچه ۳۹۸,۸ میلیون اصله برآورد گردیده است. ۷۷۹ هکتار از اراضی استان گیلان به پرورش گل و گیاه زینتی اختصاص داده شده است. این استان از لحاظ سطح ریز کشت گل شاخه بریده رتبه یازدهم، گیاهان آپارتمانی رتبه هفتم و پرورش گل و گیاه زینتی در فضای باز بعد از استان‌های مازندران و خوزستان، رتبه سوم کشور را دارا می‌باشد. همچنین استان گیلان از لحاظ تولید گیاهان آپارتمانی و درخت و درختچه به ترتیب حائز رتبه‌های نهم و پنجم می‌باشد.

✓ مکانیزاسیون:

✓ ضریب مکانیزاسیون استان ۱/۴۳ اسب بخار در هکتار است. طبق برنامه ریزی بعمل آمده این رقم تا افق ۱۴۰۴ به ۲/۵ اسب بخار خواهد رسید. همچنین تعداد ماشین آلات کشاورزی و دنباله بندهای موجود در استان بالغ بر ۱۱۰۵۴۰ دستگاه می‌باشد.

✓ کشت مکانیزه برنج در گیلان از ۴۶ هزار هکتار در سال ۹۲ به ۱۲۷ هزار هکتار در سال ۹۷ افزایش یافته است. در حال حاضر بیش از ۵۰ درصد از اراضی شالیزاری استان گیلان توسط نشاکارها به صورت مکانیزه کشت می‌شود ✓ برداشت برنج با کمباین‌های مخصوص شالیزاری از ۴۵ هزار و ۱۶۷ هکتار در سال ۹۲ به ۱۵۰ هزار هکتار در سال ۹۷ افزایش یافته است.

✓ ۵۱ درصد فعالیت‌های کشاورزی استان گیلان به صورت مکانیزه انجام می‌شود. ۵۸ درصد از عملیات زراعی تولید محصول برنج استان گیلان به صورت مکانیزه و ماشینی انجام می‌شود. استان گیلان ۱۵۳ واحد شرکت خدمات ماشینی حوزه شالیکاری و ۹۵ بانک نشاء دارد. استان گیلان ۷۵ واحد فروشگاه ماشین‌آلات کشاورزی دارد. ۸۵ واحد کارگاه تولیدی ماشین‌آلات و تجهیزات کشاورزی به صورت واحدهای کوچک در سطح گیلان فعالیت می‌کنند.

✓ خط اعتباری مکانیزاسیون در بخش کشاورزی برای نخستین بار در کشور اجرا شده است که از سال ۹۲ تا پایان سال ۹۵ بالغ بر ۱۳۳ میلیارد تومان از طریق خط اعتباری مکانیزاسیون به بخش کشاورزی استان گیلان پرداخت شده است. در سال‌های مذکور هر ساله ۲۵۰ دستگاه کشاورزی وارد عرصه کشاورزی استان گیلان شده است.

✓ احداث و راه اندازی مجتمع تولید ادوات و ماشین آلات کشاورزی ویژه برنجکاری به ظرفیت ۳۰۰۰ دستگاه در سال با نیاز تسهیلاتی ۳۵۰ میلیارد ریال را می‌توان به عنوان یکی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در این بخش برشمرد.

طرح‌های پیشنهادی جهت سرمایه‌گذاری استان گیلان

✓ استان گیلان مناسب‌ترین مکان و بهترین شرایط آب و هوایی برای پرورش گیاه استویا را دارا است. گیاه استویا حدود ۳۰۰ برابر شیرین‌تر از قند است برای قند سازی و نوشابه سازی بصورت پودر می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

شیرینی گیاه استویا جذب بدن می شود و برای دیابت مناسب است. پایه گیاه استویا ۷-۵ سال قابل بهره‌برداری می‌باشد و دارای توجیه اقتصادی بالایی است. عرصه های رها شده و عمدتاً در جنگل و نیز زیر مسیرهای فشار قوی جایگاه مناسب برای پرورش گیاه استویا است.

✓ ایجاد بسترهای لازم درخصوص احداث شهرک سرمایه‌گذاری بین‌المللی خاویاری از جمله طرح‌های پیشنهادی برای سرمایه‌گذاری دربخش پرورش آبزیان می‌باشد.

✓ احداث و راه اندازی مجتمع های دامپروری در ۹ نقطه استان به ظرفیت ۱۰۴۷۰ رأس در قالب مجتمع بزرگ در سطح ۳۸۵ هکتار ازجمله طرح های پیشنهادی برای سرمایه گذاری در بخش دامپروری استان می‌باشد.

✓ ادامه طرح اصلاح، تجهیز و نوسازی کارخانجات شالیکوبی

✓ توسعه و تکمیل زنجیره های تولید صنعت طیور، چای، برنج، کیوی، فندق و زیتون

✓ سورت و بسته بندی برنج و چای و فندق و بادام و گل و گاو زبان با تاکید بر برندسازی و استاندارد سازی

✓ فرآوری و بسته بندی بادام زمینی و فندق و تولید فرآورده هایی نظیر کره، خمیر و ..

✓ درجه بندی، فرآوری و بسته بندی گیاهان دارویی و گلاب و اسانس و عرقیات گیاهی

✓ تولید، تبدیل و عمل آوری تولیدات جانبی از کشتارگاه دام و ضایعات دامی

✓ خوراک آماده دام و طیور و آبزیان با تاکید بر زنجیره ها و شرکتهای دانش بنیان

✓ نوسازی و تجهیز واحدهای موجود فرآوری زیتون و روغن زیتون و فرآورده های نوین زیتون نظیر پودر و آرد و ..

✓ تولید و فرآوری و بسته بندی انواع چای و محصولات حاصل از چای سبز، تی بگ و ..

✓ فرآوری و بسته بندی انواع بذور گیاهی تایید شده

✓ تولید انواع کودهای آلی و زیستی

گردشگری

بوم گردی بعنوان یکی از اولویتهای استان گیلان در حوزه گردشگری به شمار می‌آید و در حال حاضر پنج طرح بوم گردی استان فعالیت مستمر دارند و موفق به اخذ پروانه بهره برداری شده‌اند، طرح ابتدایی و مطالعاتی ۹ پروژه دیگر بوم گردی موفق به کسب موافقت اصولی شده است و همچنین ۱۹ طرح نیز در مرحله تهیه نقشه و اجرای فرآیند فنی کار است. ایجاد طرح‌های بوم گردی، قالی بافی، پرورش ماهی، پرورش زالو، تولید و بسته بندی سبزیجات محلی، رستوران سنتی، توسعه واحد تولید شمع و لوازم تزئینی مستقر در روستای اسطلخ جان رودبار با تسهیلات قرض الحسنه صندوق کارآفرینی امید، زمینه اشتغال ۲۰۰ نفر از ساکنان را فراهم کرده است.

از جمله اقدامات سازمان منطقه آزاد انزلی در بخش گردشگری، جذب سرمایه‌گذاری ۱۰۰ درصد خارجی در زمینه ساخت بزرگترین آکواریوم کشور در استان می‌باشد که یک پروژه گردشگری چند منظوره است و در سال ۹۷ مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. با اجرای ساخت بزرگترین مارینای کشور در دریای خزر و با بهره‌برداری از آن وضعیت گردشگری دریایی در استان با تحولی بزرگ مواجه خواهد شد. همچنین یکی از پروژه‌های زیر ساختی که ظرفیتهای

جدیدی در بخش گردشگری و خدمات بازرگانی استان فراهم خواهد آورد، راه آهن قزوین - رشت و انتقال آن به بندر آستارا می‌باشد.

درصد تغییرات	سال		واحد سنجش	عنوان
	۱۳۹۹	۱۳۹۸		
□□□□	□□□□□	□□□□□	تعداد واحد	تعداد هتلها و اقامتگاه‌های (تحت پوشش اداره کل)
□□□□□	□□	□□	تعداد تخت	سرانه تخت‌های هتل‌ها و اقامتگاه‌ها
□□□□□	□□□	□□□	نفر	سرانه مسافران هتل‌ها و اقامتگاه‌ها
□□□□	□□□□□□	□□□□□□	تعداد تخت	تعداد تخت مراکز اقامتی
□□□□□	□□□□□	□□□□□	درصد	درصد اشغال تخت (درصد واحد)
□□□□۲	□□□□□□□	□□□□□□□□□	نفر	مسافران اقامت کننده در مراکز اقامتی ایرانی
□□□□۲	□□□□□	□□□□□□□	نفر	استان خارجی
-۸۱,۴	□□□□□□□	□□□□□□□□□	نفر	مجموع مسافران اقامت کننده در مراکز اقامتی استان

ماخذ: سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان گیلان

معرفی جاذبه های گردشگری استان گیلان:

موقعیت های ممتاز گردشگری به تفکیک شهرستان های استان گیلان

آستارا

۱- باغ عباس آباد	۵- طرح ساحلی صدف
۲- منطقه بیلاقی حیران	۶- آبشار لوندویل
۳- آبگرم کوتاه کومه و علی راشی	۷- حیات وحش
۴- مرداب استیل	۸- پارک جنگلی بی بی یانلو
	۹- تالاب استیل

این تالاب در ۳/۸ کیلومتری آستارا و ارتفاع آن از سطح دریا ۴/۶۹ متر می‌باشد. به علت داشتن امنیت و کم عمق شدن این تالاب برای پرندگان آبی مهاجر مناسب است. این تالاب جزو ۷۲ منطقه نمونه گردشگری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری می‌باشد.

آستانه اشرفیه

۱- پارک ساحلی آستانه
۲- پارک جنگلی بندر کیشهر
۳- اسکله ماهیگیری و قایقرانی بندر کیشهر
۴- پارک جنگلی صفرابسته
۵- تالاب بوجاق بندر کیشهر
۶- آرامگاه آقا سید جلال‌الدین اشرف: آرامگاه سید جلال‌الدین اشرف در مرکز شهر آستانه اشرفیه واقع شده است. آقا سید جلال‌الدین اشرف از اولاد امام هفتم شیعیان و برادر امام رضا (ع) می‌باشد.

املش

- ۱- تالاب زربيجار
- ۲- مناطق ييلاقي و باغات چاي
- ۳- غار تالين گورج و هفت خم تله سر
- ۴- يخچال طبيعي ملجا دشت
- ۵- دهكده ييلاقي- تندرستي خسيب دشت - هلودشت
- ۶- چشمه آب معدني لوزان

بندر انزلي

- ۱- تالاب بين المللي انزلي
- ۲- پارک ساحلی بلوار قدس
- ۳- دهكده ساحلي
- ۴- تالاب سرخانكل
- ۵- منطقه ساحلي- سنگاچين و كيورچال

تالش

- ۱- پارک جنگلی و سواحل دریای کیسوم
- ۲- مناطق ييلاقي سوباتان و آق اولر
- ۳- جاده کوهستانی اسالم به خلخال
- ۴- پارک جنگلی گیسوم
- ۵- تالاب جوکندان
- ۷- جاده کوهستانی خطبه سرا به لوزبیل
- ۸- ساحل در یای لیسار
- ۹- ساحل حویق

صومعه سرا

- ۱- غار نارنج پره تنیان
- ۲- تالاب هندخاله، مرگستان، و سیاه درویشان
- ۳- پارک جنگلی سیاه کوه
- ۴- دهكده ييلاقي تنیان
- ۵- باغات چای و مزارع توتون

رضوانشهر

- ۱- پارک جنگلی دکتر درستکار
- ۲- آبشار و لیسادار
- ۳- مجتمع ساحلی تازه آباد- رودسر
- ۴- مجتمع ساحلی پره سر
- ۵- ییلاقات رضوانشهر

رودبار

- ۱- آشفشان درفک
- ۲- سوسن چلچراغ یا سوسن سفید (روستای داماش عمارلو)
- ۳- سد منجیل با چشم انداز طبیعی و زیبای آن
- ۴- چشم انداز و جاذبه های اطراف رودخانه سفیدرود
- ۵- تالاب سیاهرود
- ۶- دریاچه سد تاریک
- ۷- چشمه آب معدنی داماش
- ۸- درخت سرو هرزویل
- ۹- دهكده ييلاقي - ورزشی سالانسر
- ۱۰- چشمه لویه
- ۱۱- چشمه آب معدنی سنگ رود
- ۱۲- چشمه کلشتر (منجیل)
- ۱۳- چشمه آبگرم ماست خور (منجیل)
- ۱۴- پارک جنگلی گندلات
- ۱۵- دهكده ييلاقي بره سر

رودسر

- ۱- منطقه سفید آب رحیم آباد
- ۲- منطقه ييلاقي جواهر دشت
- ۳- منطقه گره بدشت
- ۴- منطقه جنگلی و کوهستانی سرولات و جنگ سرا
- ۵- ساحل زیبای رودسر

- ۱۱- مجموعه ساحلی - اقامتی رودسر - له له رود
 ۱۲- مجتمع ساحلی کلاچای - وارجارگاه
 ۱۳- منطقه لسبو و منطقه آسمانرود در اشکور علیا
 ۱۴- پارک جنگلی له له رود
 ۱۵- پارک جنگله، دامن لنگه
 ۶- چشمه آب معدنی و غار سجیران
 ۷- منطقه جنگلی و کوهستانی سرولات بارودی بسیار
 پرآب رودخانه پل رود
 ۸- منطقه سیاهکل رود
 ۹- باغات چای و مرکبات
 ۱۰- مجموعه ساحلی - اقامتی چابکسر سرولات

رشت

رضوانشهر

- ۱- پارک سبزه میدان
 ۲- پارک دانشجو
 ۳- پارک جنگلی سراوان
 ۴- پارک قدس
 ۵- چمسه آب شور لاکان
 ۶- چشمه چشماگل (طالم سه شنبه)
 ۷- پارک ملت
 ۸- استخر عینک
 ۹- آبگیر پسیخان
 ۱۰- دهکده ساحلی توریستی جفروود
 ۱۱- مجتمع ساحلی تالش محله - حاجی بکنده
 ۱۲- دریاچه سد سنگر
 ۱۳- آرامگاه میرزا کوچک جنگلی
 ۱۴- موزه میراث روستایی گیلان

- ۱- پارک جنگلی دکتر درستکار
 ۲- آبشار و لیسادار
 ۳- مجتمع ساحلی تازه آباد- رودسر
 ۴- مجتمع ساحلی پره سر
 ۵- ییلاقات رضوانشهر

شفقت

- ۱- منطقه سیاحتی سیاه مزگی و آبشار دودوزن
 ۲- چنار رودخان
 ۳- مناطق ییلاقی امامزاده ابراهیم و امامزاده اسحاق

لاهیجان

- ۱- تالاب بین المللی امیر کلایه
 ۲- بام سبز و استخر لاهیجان: در ضلع جنوب شهر لاهیجان و مشرف به استخر و آبشار شیطان کوه، بام سبز و تله کابین لاهیجان قرار دارد. بام سبز مسطح و دارای مغازه های صنایع دستی و فروشگاه مواد غذایی و پارکینگ می باشد. سایت تله کابین نیز در این محل واقع شده است.
 ۳- آبشار شاه نشین
 ۴- بقعه شیخ زاهد گیلانی: این بقعه در قریه شیخانور یا شیخانه بر بر سر راه لاهیجان به لنگرود واقع شده است و مدفن شیخ زاهد تاج الدین ابراهیم گیلانی از معاریف و دراویش بزرگ و از اساتید شیخ صفی الدین اردبیلی است. بقعه شیخ زاهد گیلانی تحت شماره ۸۲۲ ثبت آثار ملی ایران است.
 ۵- موزه و آرامگاه "کاشف السلطنه": موزه و آرامگاه محمد میرزا قوانلو، معروف به "کاشف السلطنه" به عنوان یکی از جاذبه های گردشگری لاهیجان به شمار می آید. چای برای اولین بار توسط کاشف السلطنه از هند به ایران آورده شد.
 ۳- ساحل چمخاله
 ۴- منطقه لیلا کوه
 ۵- پارک جنگلی خرما

لنگرود

- ۱- تالاب بین المللی کیاکلایه
 ۲- پارک فجر

- ۶- پارک جنگلی بلوردکان
- ۷- پارک جنگلی مریدان
- ۸- استخر ملاط
- ۹- غار لیروود
- سیاهکل**
- ۱- کوه درفک

- ۲- منطقه ییلاقی دیلمان و اسپیلی
- ۳- آبشار لونک
- ۴- چشمه آب معدنی لاریخانی
- ۵- آبشار بابا ولی
- ۶- غار اسپهبدان
- ۷- منطقه آغوزی

فومن

- ۱- تالاب خطیب سراگوراب و کهنه گوراب
- ۲- غار نوشته، رودخانه سیاه رود و پلنگ ور
- ۳- ماسوله: شهر تاریخی ماسوله با مساحتی حدود ۱۶ هکتار در غربی ترین منطقه گیلان، جنوب غربی رشت و ۲۵ کیلومتری غرب فومن واقع شده است. ارتفاع آن از سطح دریا ۱۰۵۰ متر می‌باشد. شهر ماسوله با شماره ۱۰۹۰ جزء آثار ملی ایران توسط سازمان میراث فرهنگی ثبت گردیده است.
- ۴- غار بوزخانه
- ۵- آبشار لار چشمه، خرم بو و گیلون رود
- ۶- چشمه آب معدنی زمزمه و علی زاخونی
- ۷- قلعه رودخان: قلعه رودخان یکی از با شکوه‌ترین بناهای تاریخی گیلان زمین است. این دژ بر فراز کوه و در ۲۵ کیلومتری جنوب غرب شهر فومن در محدوده دهستان گوراب پس، از توابع بخش مرکزی شهرستان فومن قرار دارد. قلعه رودخان به دلیل اهمیت و اعتبار تاریخی، معماری هنری، نظامی، و وسعت قابل توجه، در تاریخ ۱۳۵۴/۵/۳۰ به شماره ۱۵۴۶ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

ماسال

- ۱- منطقه جنگلی طاسکوه و آری دول
- ۲- منطقه باستانی اسبه ریسه با غارها و صخره های بلند
- ۳- گردشگاه جنگلی ریزه مندان
- ۴- ییلاق شالما
- ۵- چسلی
- ۶- بیلگاه دول

- ۷- دشت النزه
- ۸- ویرگاه
- ۹- رشت پشت
- ۱۰- اولسبنگاه
- ۱۱- خشکه دریا
- ۱۲- غار آبیشو

ساختمان

در سال‌های اخیر با توجه به تغییرات اقلیمی، بحران کمبود آب و گسترش پدیده ریزگردها در بخش‌های بزرگی از کشور، سیر مهاجرت معکوس به شهرهای کوچک علی‌الخصوص استان‌های شمالی افزایش چشمگیری یافته است. استان گیلان با توجه به ویژگی‌های منحصر به فرد آب و هوایی یکی از استان‌های مطلوب برای سکونت دائم و موقت بوده بطوریکه علی‌رغم اینکه در دسته استانهای کوچک کشور قرار گرفته است، از نظر تراکم نسبی جمعیتی در سال ۱۳۹۸، رتبه ۳ کشوری را دارا می‌باشد. این استان از نظر جمعیت مهاجر در رتبه ۹ کشوری قرار گرفته است.

پروانه های احداث ساختمان داخل محدوده در نقاط شهری بر حسب مورد استفاده ساختمان در استان گیلان در ۱۳۹۹

(ماخذ :

مرکز آمار ایران)

رتبه استان در کشور	سایر	بهداشتی و درمانی	آموزشی	صنعتی	بازرگانی	مسکونی با کارگاه	مسکونی	مجموع پروانه‌های صادر شده
۹	۲	۲	۵	۴	۲۳۷	۵۳ ۹	۵۷۵۵	۶۵۴۴

با توجه به کاربری کشاورزی بخش زیادی از اراضی استان، جا دارد که ساخت و ساز مسکن به سمت مرتفع سازی، علی‌الخصوص در بافت‌های فرسوده شهری سوق داده شود. در این راستا ۲۳ شهر از ۵۲ شهر استان گیلان دارای محدوده مصوب بافت فرسوده شهری می‌باشد که با توجه به بسته‌های تشویقی دولت در تولید و عرضه مسکن در این پهنه‌ها، سرمایه‌گذاری در آن می‌تواند موجب ایجاد اشتغال و همچنین سود مناسب برای سرمایه‌گذاران این بخش باشد. سقف تسهیلات به ازای هر واحد مسکونی نوساز برای شهر رشت حداکثر پانصد میلیون ریال در سال ۱۳۹۷ و چهارصد میلیون ریال در سایر شهرها بوده و نرخ سود تسهیلات معادل ۱۸ درصد می‌باشد. حق الامتیاز آب، برق، گاز، تلفن و نظایر آن پس از نوسازی، بدون دریافت حق نگهداری محفوظ بوده و دستگاه‌های ذی‌ربط موظفند در اسرع وقت نسبت به برقراری و تامین خدمات مورد نیاز و مزاد بر وضع قبل از نوسازی، اقدام نمایند.

بهداشت و درمان

- ✓ استان گیلان در بررسی دسترسی شاخص‌های بهداشت و درمان، از میان ۳۰ استان کشور دارای رتبه نهم و جزو استان‌های توسعه یافته است.
- ✓ این استان در شاخص نسبت تعداد داروساز به جمعیت به عنوان مهم‌ترین شاخص از سوی تکنیک آنتروپی شانون، در بین ۳۰ استان کشور دارای رتبه هشتم است.
- ✓ هم‌اکنون تعداد ۳۶ بیمارستان فعال در استان وجود دارد که از این تعداد ۲۸ بیمارستان (۷۷,۸ درصد) با ۴۲۹۹ تخت ثابت در بخش دولتی و تعداد ۸ بیمارستان (۲۲,۲ درصد) با ۹۰۵ تخت ثابت در بخش غیر دولتی فعالیت دارند که از این تعداد ۱۶ بیمارستان درجه یک می‌باشند. تعداد ۶۲۱ پزشک متخصص و ۱۳۹ پزشک فوق تخصص در دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی استان مشغول به کارند.
- ✓ وجود ۶ بیمارستان دارای گواهی واحد بیماران بین المللی، کیفیت بالای تجهیزات پزشکی و وجود مراکز درمانی و کلینیک در زمینه سلول درمانی و پوست، چشم پزشکی، دندان پزشکی و ناباروری، راه‌اندازی و افزایش بخش‌های ICU، CCU، MRI و C.t.scan، خانه‌های بهداشت، آزمایشگاه‌ها، داروخانه‌ها، مراکز اورژانس و دستگاه‌های رادیولوژی، ظرفیت ارزشمند پزشکان متخصص و فوق تخصص، فناوری روز و ارزان قیمت بودن هزینه‌های درمان، پتانسیل بسیار مناسبی برای ارائه خدمات به گردشگران سلامت در عرصه بین‌المللی در گیلان است. در این راستا راه‌اندازی دفاتر گردشگری سلامت دانشگاه علوم پزشکی گیلان با ۷ کشور (آذربایجان، گرجستان، ارمنستان، قرقیزستان، بلاروس، ترکمنستان و تاجیکستان) به دلیل وجود پتانسیل بسیار مناسب در حوزه مرز زمینی ایران و آذربایجان در ارائه خدمات به گردشگران حوزه سلامت، کمک شایانی می‌نماید.

تعداد بیمارستان های فعال و تخت های مصوب موجود بر حسب نوع وابستگی																				
سال و شهرستان		جمع کل		دولتی										غیردولتی						
				سایر نهادهای عمومی					تامین اجتماعی					سایر نهادهای عمومی		خصوصی		خیریه		سایر
				دانشگاه علوم پزشکی		سایر نهادهای عمومی		تخت مصوب		بیمارستان		تخت مصوب		بیمارستان		تخت مصوب		بیمارستان		تخت مصوب
																		آستارا		
																		آستانه اشرفیه		
																		املش		
																		بندرانزلی		
																		تالش		
																		رشت		
																		رضوانشهر		
																		رودبار		
																		رودسر		
																		سیاهکل		
																		شفت		

✓ از دیگر فرصت های سرمایه گذاری بخش خصوصی می توان به پروژه مؤسسه پزشکی تندرستی ساوان با طرح مراقبت یکپارچه و مدیریت شده پزشکی و سلامت اشاره نمود.

تعداد آزمایشگاه های تشخیص پزشکی و ژنتیک، داروخانه ها، مؤسسات تشخیصی-درمانی هسته ای و مراکز جامع توانبخشی پزشکی بر حسب شهرستان (۱۳۹۸)

شهرستان	آزمایشگاه تشخیص پزشکی و ژنتیک	داروخانه (۱)	مراکز پزشکی هسته ای	مرکز جامع توانبخشی پزشکی
جمع			۱۰۷	۲۶۳
آستارا				
آستانه اشرفیه				
املش				
بندرانزلی				
تالش				
رشت				
رضوانشهر				
رودبار				
رودسر				

☐	☐	☐	☐	سیاهکل
☐	☐	☐	☐	شفت
☐	☐	☐	☐	صومعه سرا
☐	☐	☐	☐	فومن
☐	☐	☐	☐	لاهیجان
☐	☐	☐	☐	لنگرود
☐	☐	☐	☐	ماسال

(۱) در سال ۱۳۹۸ داروخانه بیمارستان‌های دولتی و خصوصی که دارای مسئول فنی و اخذ پروانه مخصوص از کمیسیون ماده ۲۰ بودند، جزء داروخانه محسوب شده‌اند.

مأخذ-سامانه اطلاعات آماری استان گیلان

تعداد پایگاه‌های اورژانس پیش بیمارستانی

سال و شهرستان	جمع	شهری	جاده‌ای
۱۳۹۸	☐	☐	☐
آستارا	☐	☐	☐
آستانه اشرفیه	☐	☐	☐
املش	☐	☐	☐
بندرانزلی	☐	☐	☐
تالش	☐	☐	☐
رشت	☐	☐	☐
رضوانشهر	☐	☐	☐
رودبار	☐	☐	☐
رودسر	☐	☐	☐
سیاهکل	☐	☐	☐
شفت	☐	☐	☐
صومعه سرا	☐	☐	☐
فومن	☐	☐	☐
لاهیجان	☐	☐	☐
لنگرود	☐	☐	☐
ماسال	☐	☐	☐

مأخذ-سامانه اطلاعات آماری استان گیلان

پزشکان شاغل در دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی بر حسب رشته و نوع تخصص

سال و شهرستان	جمع	پزشک عمومی	دندانپزشک	دکترای علوم آزمایشگاهی	داروساز	پزشک متخصص	پزشک فوق تخصص	دکترای تخصصی
۱۳۹۸	۱۱۱۱	۱۱۱۱	۱۱۱۱	۱	۱۱	۱۱۱	۱۱	۱۱
آستارا	۱۱	۱۱	۱	۱	۱	۱۱	۱	۱
آستانه اشرفیه	۱۱	۱۱	۱	۱	۱	۱۱	۱	۱
املش	۱۱	۱۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
بندر انزلی	۱۱	۱۱	۱۱	۱	۱	۱۱	۱	۱
تالش	۱۱	۱۱	۱۱	۱	۱	۱۱	۱	۱
رشت	۱۱۱	۱۱۱	۱۱۱	۱	۱۱	۱۱۱	۱۱	۱۱
رضوانشهر	۱۱	۱۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
رودبار	۱۱	۱۱	۱۱	۱	۱	۱۱	۱	۱
رودسر	۱۱	۱۱	۱۱	۱	۱	۱۱	۱	۱
سیاهکل	۱۱	۱۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
شفت	۱۱	۱۱	۱	۱	۱	۱۱	۱	۱
صومعه سرا	۱۱	۱۱	۱۱	۱	۱	۱۱	۱	۱
فومن	۱۱	۱۱	۱۱	۱	۱	۱۱	۱	۱
لاهیجان	۱۱۱	۱۱	۱۱	۱	۱	۱۱	۱	۱
لنگرود	۱۱	۱۱	۱	۱	۱	۱۱	۱	۱۱
ماسال	۱۱	۱۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱

مأخذ- سامانه اطلاعات آماری استان گیلان

کارکنان شاغل در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی بر حسب گروه شغلی

سال و شهرستان	جمع	پزشکان (۱)	پیرا پزشکیان	سایر کارکنان ۲
۱۳۹۸	□□□□□	□□□□	□□□□	□□□□
آستارا	□□□	□□	□□□	□□□
آستانه اشرفیه	□□□	□□	□□□	□□
املش	□□□	□□	□□□	□□
بندرانزلی	□□□	□□	□□□	□□□
تالش	□□□	□□	□□□	□□□
رشت	□□□□	□□□	□□□□	□□□□
رضوانشهر	□□□	□□	□□□	□□
رودبار	□□□	□□	□□□	□□□
رودسر	□□□	□□	□□□	□□□
سیاهکل	□□□	□□	□□□	□□
شفت	□□□	□□	□□□	□□
صومعه سرا	□□□	□□	□□□	□□□
فومن	□□□	□□	□□□	□□□
لاهیجان	□□□□	□□□	□□□	□□□
لنگرود	□□□	□□	□□□	□□□
ماسال	□□□	□□	□□□	□□

(۱)- شامل پزشک عمومی، متخصص، فوق تخصص، پزشک خارجی، داروساز، دندانپزشک، دکترای علوم آزمایشگاهی و دامپزشک می باشد.

(۲) تمامی کسانی که در گروه پزشکیان و پیراپزشکان قرار نگرفته اند اعم از کارکنان پشتیبانی، خدماتی و... را شامل می شود.

مأخذ- سامانه اطلاعات آماری استان گیلان

فراورده های طبیعی، سنتی و مکمل:

امروزه طب سنتی، گیاهان دارویی و فراورده های طبیعی به عنوان یکی از مهمترین راهبردها در زمینه سلامت مورد توجه جهانی قرار گرفته است. بی تردید این درجه از اهمیت برخاسته از نیازهای جوامع بشری است. بر اساس آمار جهانی، طب سنتی و گیاهان دارویی علاوه بر ایجاد زیرساخت های سلامت ایمن در زمینه اقتصادی نیز جایگاه ویژه ای را به خود اختصاص داده است.

استان گیلان با دارا بودن ۲۱۳ عطاری و ۹۱۳ باشگاه ورزشی نیاز به سرمایه گذاری در حوزه ی فراورده های مورد نیاز این مراکز دارد و با توجه به ظرفیت قابل توجه پوشش گیاهان دارویی در استان گیلان نیاز به سرمایه گذاری در حوزه تولید، بسته بندی و توزیع داروها و فراورده های گیاهی به شدت احساس می شود که با توجه به بازار جهانی در آینده می تواند قابلیت صادرات را داشته باشد.

از دیگر پتانسیل های قابل توجه استان گیلان پرورش زالوی طبی می باشد. گونه ی *Hirudo orientalis* یکی از گونه های قابل توجه زالوی طبی در دنیا می باشد که با توجه به اثرات درمانی وسیع آن مانند: ضد انعقادی، واریس، آرتروز، آرتريت روماتوئید، کمردرد، ناشنوایی ناگهانی، وزوز گوش، التهاب گوش میانی، اختلالات جریان خون چشمی، جراحی پلاستیک و ترمیمی، فشارخون، اختلالات قلبی عروقی و آکنه، پرورش این گونه از زالو می تواند به عنوان یکی از فراورده های طبیعی قابل توجه جهت سرمایه گذاری مطرح باشد.

چند گونه از گیاهان دارویی با اثرات درمانی قابل توجه در استان گیلان

ردیف	نام گیاه	نام بومی	اثر درمانی
۱	سرخه ولیک	قره گیله، سیاه کوتی، یمیشان، کمار	پایین آورنده ی فشار خون ، آرام بخش
۲	قره قاط	-	کاهش فشار خون و کاهش قند خون
۳	بادرنجبویه	وارنگ بو	تقویت حافظه و نشاط ، درمان بی خوابی و افسردگی نیز موثر است
۴	چوچاق	-	سنگ کلیه ، ورم ها و دملها و جراحی ها، نفخ معده، دل پیچه
۵	گل گاوزبان	-	شادی آور ، تقویت حواس، رفع ترس، اضطراب، تپش قلب و غم
۶	آقطی	پلم - شوند- شون- انگور کولی	درمان رماتیسم،اگزما، کاهش درد و التهاب، اثرات ضد میکروبی، موثر در درمان پوکی استخوان

- استان گیلان به عنوان **نخستین پایلوت سیستم ترومای کشور** با هدف کاهش تلفات و آسیب‌های ناشی از حوادث (بازتوانی-بیمارستانی-پیش بیمارستانی-پیشگیری از آسیب) انتخاب شده است.
- حدود ۲۰ درصد از بیمارستان‌های دانشگاهی در استان دارای سیستم تصفیه فاضلاب و ۷۰ درصد از بیمارستان‌های غیردانشگاهی دارای سیستم تصفیه با خروجی استاندارد می‌باشند.
- به منظور تقویت پژوهش‌های کاربردی و توسعه کارآفرینی تاکنون در دانشگاه علوم پزشکی استان، ۸ ایده ارائه گردیده و ۷ شرکت فناور تشکیل شده است.
- رشت سومین شهر گردشگر پذیر ایران است و در حوزه توریسم سلامت نیز سرآمد است.
- استان گیلان با دارا بودن ۲۱۳ عطاری و ۹۱۳ باشگاه ورزشی نیاز به سرمایه‌گذاری در حوزه فرآورده‌های مورد نیاز این مراکز دارد.
- در بحث بهداشت و درمان و تجهیزات پزشکی، استان گیلان دارای جایگاه ویژه‌ای در منطقه خاورمیانه است.
- درحال حاضر دانشگاه علوم پزشکی گیلان در رشته‌های جراحی پلاستیک، لیزر پوست و چشم پزشکی دارای استانداردهای کامل جهانی است.
- از دیگر پتانسیل‌های قابل توجه استان گیلان **پرورش زالوی طبی** می باشد. گونه *Hirudo orientalis* یکی از گونه‌های قابل توجه زالوی طبی در دنیا می باشد و می‌تواند به عنوان یکی از فرآورده‌های طبیعی قابل توجه جهت سرمایه‌گذاری مطرح باشد.

از جمله پروژه‌های اولویت‌دار استان در حوزه سلامت می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- احداث بیمارستان جامع در محل یکی از بیمارستان‌های جنرال فعلی رشت
- احداث مگا هاسپیتال (اخذ مجوزهای لازم بیمارستان هزار تختخوابی استان گیلان از وزارت بهداشت و دستورات ریاست محترم جمهور جهت استفاده از ظرفیت تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) در ساخت مگا هاسپیتال رشت)
- راه اندازی مگا لب (آزمایشگاه جامع مرکزی)
- راه اندازی مرکز پیوند (پیوند کبد برای اولین بار در استان به تعداد ۲ مورد انجام گرفت).
- ساخت بنیاد علم و دانش و پژوهشکده سرطان پروفیسور سمیعی (این مرکز به عنوان بزرگترین مرکز تحقیقات سرطان شناسی خاورمیانه با اختصاص زمینی به مساحت ۴ هکتار و در ساختمانی ۹ طبقه با زیربنای ۲۰ هزار متر مربع شامل

بخش های پزشکی هسته ای، آزمایشگاه های مجهز تحقیقاتی و واحدهای تشخیصی، درمانی و کلینیک های تخصصی، بخش های بستری ویژه، مرکز رشد فناوری نوین، آزمایشگاه های مهارت بالینی و موزه مفاخر پزشکی ساخته می شود.

- احداث مجتمع کارگاهی و نیمه صنعتی دانشگاه علوم پزشکی جهت استقرار شرکت های دانش بنیان
- احداث و راه اندازی سیستم تصفیه خانه فاضلاب برای ۱۹ بیمارستان سطح استان
- راه اندازی باغ ملی گیاهان دارویی استاندارد
- طبق سرشماری نفوس و مسکن، درصد میانسالان استان ۴۶،۱۷ درصد می باشد (کشور ۴۱،۶۲ درصد) که با توجه به هرم سنی و روند مسن شدن جمعیت در استان، به نظر می رسد استان گیلان در رتبه های اول کشور قرار دارد. لذا توسعه خدمات بهداشتی و پیشگیری، توسعه خدمات درمانی و همچنین توسعه رشته های تخصصی و فوق تخصصی در حوزه سالمندشناسی یکی از فرصت های سرمایه گذاری در استان خواهد بود.
- با توجه به ظرفیت قابل توجه پوشش گیاهان دارویی در استان، نیاز به سرمایه گذاری در حوزه تولید، بسته بندی و توزیع داروها و فرآورده های طبیعی، سنتی و مکمل به شدت احساس می شود که با توجه به بازار جهانی در آینده می تواند قابلیت صادرات را داشته باشد.

تجارت و گمرکات استان

گمرکات استان گیلان که به علت واقع شدن در موقعیت استراتژیک و ژئوپلیتیک در طول تاریخ همواره به عنوان دروازه ورود به اروپا و شاهراگ اتصال شمال به جنوب کشور محسوب شده، نقشش فزون تر از گذشته شده است. طی سال ۱۳۹۹، علی رغم مشکلات ناشی از تحریم و کرونا، صادرات استان گیلان به کشورهای مشترک المنافع و اوراسیا رشد چشمگیری داشته و گمرکات استان توانست رتبه اول را در صادرات به این بازارها به دست آورد. صادرات استان گیلان از گمرکات انزلی، آستارا و حسن رود در سال ۱۳۹۹، به میزان ۱۱۷۱ هزارتن و به ارزش ۶۶۵ میلیون دلار بوده است، که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته افزایش ۲۲،۲ درصدی در وزن و ۲۸،۴ درصدی در ارزش دلاری داشته است. همچنین با توجه به اینکه صادرات غیرنفتی کشور در سال ۱۳۹۹، به وزن ۱۱۳۶۷۴ هزارتن و به ارزش ۳۴۹۹۸ میلیون دلار بوده، استان گیلان توانسته سهمی به لحاظ وزنی ۱ درصد و ارزشی ۱،۹ درصد از صادرات غیرنفتی کشور را به خود اختصاص دهد.

همچنین میزان واردات قطعی از گمرکات استان گیلان در سال ۱۳۹۹، به ارزش ۹۶۶ میلیون دلار بوده که رشد ۱۱ درصدی نسبت به سال قبل را نشان می دهد.

ترکیب اقلام عمده صادراتی

اقلامی که سهم بیشتری از کل صادرات استان داشتند، به ترتیب شامل: میوه های خوراکی، پوست مرکبات با ارزش ۳۱۲ میلیون دلار با بیشترین سهم، سبزی ها و نباتات ریشه با ارزش ۸۶ میلیون دلار، مواد پلاستیکی و اشیای ساخته از این مواد با ارزش ۲۷ میلیون دلار، فرآورده های غلات، آرد، نشاسته، نان های شیرینی و همچنین فرآورده ها از سبزی ها و میوه ها با ارزش ۱۳ میلیون دلار در رتبه های بعدی قرار دارند.

– ترکیب ارزش ۵ قلم عمده صادراتی استان در سال ها ۱۳۹۹ (میلیون دلار)

ارزش	نوع کالاهای عمده صادراتی استان
۳۱۲	میوه‌های خوراکی، پوست مرکبات، پوست خربزه
۸۶	سبزی‌ها و نباتات ریشه
۲۷	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد
۱۳	فرآورده های غلات، آرد، نشاسته، نان های شیرینی
۱۳	فرآورده ها از سبزی ها و میوه ها

مآخذ: ستاد نظارت گمرکات استان گیلان

بازار هدف صادراتی استان گیلان

ده کشور عمده مقصد کالاهای صادراتی استان در سال ۱۳۹۹ به ترتیب، فدراسیون روسیه با ارزش ۳۴۹ میلیون دلار، آذربایجان با ۱۲۱ میلیون دلار، قزاقستان با ۴۶ میلیون دلار، عراق با ۲۶ میلیون دلار، اوکراین با ۲۱ میلیون دلار، افغانستان با ۹ میلیون دلار، ترکمنستان با ۶ میلیون دلار، گرجستان با ۵ میلیون دلار، ازبکستان با ۴ میلیون دلار، تاجیکستان با ۳ میلیون دلار بوده است. کشورهای هدف صادراتی مذکور بیانگر نقش محوری و کلیدی استان گیلان در صادرات به اتحادیه اوراسیا و در راس آنها روسیه در گسترش همکاری‌های منطقه‌ای کشور می‌باشد.

ترکیب اقلام عمده وارداتی

با عنایت به آمار ترکیب کالایی در سال ۱۳۹۹، عمده واردات از گمرکات استان گیلان در سال ۱۳۹۹ به واردات کالاهای اساسی به ترتیب زیر اختصاص یافته است. چربی‌ها، روغن‌های حیوانی و نباتی یا فرآورده‌های حاصل از تفکیک آنها با ارزش ۲۰۸ میلیون دلار، غلات با ارزش ۲۰۳ میلیون دلار، چوب و اشیاء چوبی و زغال چوب با ارزش ۱۲۰ میلیون دلار، ماشین‌آلات صنعتی و قطعات آنها با ارزش ۶۰ میلیون دلار، سبزی‌ها و نباتات ریشه با ارزش ۳۵ میلیون دلار.

– ترکیب ارزش ۵ قلم عمده وارداتی استان در سال ۱۳۹۹ (میلیون دلار)

۱۳۹۹	نوع کالاهای عمده وارداتی استان
ارزش	
۲۰۸	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی و نباتی یا فرآورده‌های حاصل از تفکیک آنها
۲۰۳	غلات
۱۲۰	چوب و اشیاء چوبی و زغال چوب
۶۰	تراکتورهای هسته‌ای، دیگ بخار و آبگرم ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، اجزاء و قطعات آنها
۳۵	سبزی‌ها و نباتات ریشه و غده‌های زیرخاکی خوراکی

مآخذ: ستاد نظارت گمرکات استان گیلان

مهمترین مبادی واردات گمرکات استان گیلان

ده کشور عمده مبادی واردات استان در سال ۱۳۹۹ شامل: فدراسیون روسیه با ۲۶۷ میلیون دلار، ترکیه با ۲۳۳ میلیون دلار، امارات متحده عربی با ۱۳۰ میلیون دلار، چین با ۱۱۷ میلیون دلار، انگلستان با ۴۶ میلیون دلار، آلمان با ۳۲

میلیون دلار، عمان با ۲۴ میلیون دلار، آذربایجان با ۲۰ میلیون دلار، کانادا با ۹ میلیون دلار، گرجستان با ۷ میلیون دلار بوده است. فدراسیون روسیه مهمترین مبدا وارداتی استان در سال ۱۳۹۹ محسوب می‌شود.

تراز تجاری

کسری بازرگانی استان در سال ۱۳۹۹ به میزان ۳۰۲ میلیون دلار میلیون دلار بوده است. درآمد و صولی گمرک و سهم مناطق آزاد استان نیز در سال ۱۳۹۹، به مبلغ ۷۰۷۲ میلیارد ریال بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۱۹ درصد افزایش داشته و عمده این درآمد توسط گمرک آستارا اخذ شده است.

گمرکات فعال استان شامل: آستارا، انزلی، منطقه آزاد حسن‌رود، منطقه ویژه آستارا، پایانه ریلی آستارا، منطقه آزاد کاسپین، راه آهن رشت می‌باشد.

حوزه نظارت استان گیلان و گمرک انزلی: گمرک انزلی به عنوان مهمترین گمرک شمالی حاشیه دریای خزر با واقع شدن در کریدور شمال - جنوب و همسایگی دریایی با کشورهای روسیه، قزاقستان، آذربایجان و ترکمنستان و نزدیکی به فرودگاه بین‌المللی رشت و مرکز کشور یکی از مهمترین گمرکات کشور می‌باشد.

گمرک منطقه آزاد حسن‌رود: گمرک حسن‌رود مستقر در منطقه آزاد انزلی می‌باشد و در صورت ورود کالا از این گمرک امکان استفاده از مزیت‌های مناطق ویژه و آزاد و بهره‌مندی از معافیت گمرکی تا سقف ارزش افزوده و ورود ماشین‌آلات خط تولید بدون عوارض گمرکی و ... وجود دارد.

گمرک آستارا: به عنوان یکی از بزرگترین گمرکات زمینی کشور و داشتن موقعیت جغرافیایی منحصر به فرد منجمله دارا بودن دو مرز آبی و خاکی توامان با کشورهای حوزه دریای خزر (CIS) و تنها راه زمینی خلیج فارس با کشورهای آسیای میانه می‌باشد. قرار گرفتن در منطقه ویژه اقتصادی و ارائه خدمت در گمرک ریلی و امکان استفاده از حمل و نقل ترکیبی ریلی، زمینی و دریایی به صورت همزمان از دیگر مزیت‌های گمرک آستارا می‌باشد.

گمرک فرودگاه رشت: فرودگاه رشت براساس مصوبه هیئت دولت به عنوان مرز مجاز هوایی معرفی و با انجام پروازهای خارجی در این مرز از سال ۱۳۸۹ پس از تصویب چارت سازمانی، گمرک در فرودگاه مستقر و در بخش کالای همراه مسافر انجام وظیفه می‌نماید.

گمرکات استان گیلان در راستای اهداف کلان کشور و در جهت بهبود فضای کسب و کار در تلاش است تا گمرک پیشرو در ارائه خدمت به بازرگانان و تجار باشد.

از جمله ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های گمرک استان گیلان می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

توضیحات

ردیف فعالیت‌ها، ظرفیت‌ها و پتانسیل‌ها

۱	ارائه خدمت در کلیه رویه‌ها	ارائه خدمت در رویه‌های واردات، صادرات ترانزیت خارجی بسته‌های پستی وارده و صادره و رویه مسافری
---	----------------------------	---

<p>الکترونیکی بودن کلیه خدمات و اظهار از راه دور در کلیه رویه ها همچنین اخذ مجوز الکترونیکی از کلیه سازمانهای همجوار استان به صورت الکترونیکی که منجر به کاهش زمان و هزینه ترخیص کالا می شود.</p>	<p>استفاده از سامانه جامع گمرکی و پنجره واحد مجازی</p>	۲
<p>استقرار و راه اندازی سایت پرتونگاری x-ray کامیونی و تعداد دو دستگاه سامانه پرتونگاری چمدانی برای سالن مسافری در گمرک آستارا که موجب سرعت انجام کار و کاهش هزینه ها می شود.</p>	<p>استفاده از تجهیزات کنترلی پیشرفته</p>	۳
<p>قرارگرفتن در مسیر کریدورهای ترانزیتی شمال- جنوب و در نتیجه برقراری ارتباط ترانزیتی کشورهای روسیه، اروپای شرقی، مرکزی، شمالی، آسیای میانه و قفقاز که گمرکات استان را از مزیت های ترانزیتی خوبی بهرمنند می کند.</p>	<p>قرار گرفتن در کریدور شمال- جنوب و همسایگی با کشورهای CIS</p>	۴
<p>امکان استفاده از حمل و نقل کم هزینه با راه آهن و همچنین امکان ترانزیت و حمل کالا از طریق حمل و نقل ترکیبی دریایی، ریلی و جاده ای</p>	<p>قرار گرفتن در مسیر راه آهن در حال ساخت قزوین - رشت - انزلی</p>	۵
<p>دارا بودن مزیت های قانونی مانند معافیت های مالیاتی، گمرکی و ارزش افزوده</p>	<p>قرار گرفتن در منطقه آزاد</p>	۶
<p>ورود و خروج کالا به صورت شبانه روزی در گمرک مرزی آستارا</p>	<p>فعالیت شبانه روزی در گمرک مرزی آستارا</p>	۷
<p>امکان استفاده از حمل و نقل کم هزینه با راه آهن و همچنین امکان ترانزیت و حمل کالا از طریق حمل و نقل ترکیبی دریایی، ریلی و جاده ای</p>	<p>ارائه خدمات گمرکی در پایانه ریلی آستارا</p>	۸
<p>امکان استفاده از مزیت های مناطق ویژه و بهره مندی از معافیت گمرکی تا سقف ارزش افزوده و ورود ماشین آلات خط تولید بدون عوارض گمرکی و ...</p>	<p>استقرار منطقه ویژه اقتصادی در بندر آستار</p>	۹
<p>-</p>	<p>افتتاح اسکله کاسپین و ارائه خدمات گمرکی در این اسکله</p>	۱۰
<p>به وارد کنندگان این امکان را می دهد که بلافاصله پس از بارگیری کالا در مبدأ صرفاً بر اساس اطلاعات بارنامه خود اقدام به اظهار کنند تا قبل از ورود کالا به کشور تشریفات گمرکی انجام شود.</p>	<p>امکان پیش اظهار در واردات کالا</p>	۱۱
<p>سامانه اکس کنترل با فراهم کردن بستر یکپارچه اطلاعات، امکان کنترل و اعمال مدیریت ریسک را در فرایند لجستیک کالا بوجود می آورد این سامانه تمامی رویه های مختلف لجستیک در محوطه گمرکی را تحت اختیار گرفته و هر عملی که در مجموعه گارد، انبار و توزین باشد می بایست از قوانین اکس کنترل پیروی کند تا در طی فرآیند خروج کالا دچار مشکل نشود این سامانه موجب کاهش زمان ارائه خدمات در صادرات می گردد و ابزار نظارتی و کنترلی در واردات می باشد.</p>	<p>راه اندازی اکس کنترل</p>	۱۲

حمل و نقل:

استان گیلان به دلیل دارا بودن شرایط منحصر به فرد حمل و نقلی از جمله وجود مرز زمینی و دریایی، واقع شدن در مسیر کریدور شمال- جنوب، موقعیت توریستی و گردشگری، تراکم نسبی جمعیت، نزدیکی شهرها و روستاها، فاصله کم مراکز جمعیتی در استان گیلان و به اصطلاح تراکم شهرها، همواره از موقعیت ویژه ای در حمل و نقل برخوردار بوده است. استان گیلان دارای سه مرز دریایی در منطقه آزاد انزلی، بندر آزاد انزلی و بندر آستارا و یک پایانه مرزی جاده‌ای در شهر آستارا جهت صادرات و واردات و ترانزیت کالا به کشورهای آسیای میانه و اروپا می‌باشد.

- قابلیت تبدیل محور رشت - انزلی به هاب تجاری، بندرانزلی به هاب لجستیکی و مسیر سراوان - آستارا به هاب ترانزیتی
- وجود مسیر مواصلاتی دیرینه جاده‌ای، دریایی و در حال ارتقا به ریلی با توجه به افق روشن پیوستن جمهوری آذربایجان به اتحادیه اروپا.
- احداث پل راه آهن و سواره رو در مجاورت پایانه مرزی آستارا، احداث پایانه تخلیه و بارگیری راه آهن آستارا و اتصال آن از طریق پل ریلی به خط راه آهن سراسری جمهوری آذربایجان.
- وجود فرصت‌های سرمایه‌گذاری در تکمیل زنجیره‌های تولید و خدمات نسل سوم بنادر لجستیک و صنایع پشتیبان، جایگزین واردات، صادرات مجدد و توسعه صادرات.
- دسترسی دریایی به بنادر آستراخان و لاگان روسیه، همجواری با کشورهای آسیای میانه از طریق خاکی و آبی
- همجواری با بنادر آستراخان، لاگان و ماخاچ قلعه (روسیه)، بندر کراسنودسک و بکتاش (ترکمنستان)، بندر اکتائو (قزاقستان) و بندر باکو (آذربایجان)

از جمله ظرفیت‌های استان در بخش حمل و نقل می‌باشد.

حمل و نقل هوایی:

فرودگاه رشت تنها مسیر خط پروازی کناره دریاچه کاسپین (خرز) است و از این لحاظ مقرون به صرفه‌ترین خط پروازی کشورهای حوزه کشورهای اسکاندیناوی و اروپای مرکزی می‌باشد. در حال حاضر این فرودگاه یک باند به عرض ۴۵ متری به طول ۲۹۵۰ متر داراست که با اجرای طرح توسعه فرودگاه، امکان فرود هواپیماهای پهن پیکر رده ایرباس ۳۴۰ و بوئینگ ۷۴۷ برای کارگو نیز فراهم می‌گردد.

با توجه به الحاق قریب الوقوع فرودگاه سردار جنگل رشت به منطقه آزاد تجاری-صنعتی بندرانزلی و امکان صادرات محصولات کشاورزی به کشورهای حوزه CIS و از طرفی موقعیت ممتاز فرودگاه رشت برای سوختگیری پروازهای کانکشنی، لزوم ارتقا عوامل پروازی و امکانات فرودگاهی جهت تبدیل فرودگاه رشت به هاب لجستیک صادرات هوایی شمال کشور، بیش از هر زمان دیگری مورد نیاز است. گرچه با همین وضعیت موجود، امکان پرواز هواپیمای باری رده ایلوشین ۷۶ مهیا بوده که نیاز به بازاریابی و ترغیب شرکتهای فورواردر بار می‌باشد. قرارگیری فرودگاه رشت در قلب استان گیلان سبب پوشش سفرهای هوایی تمامی شهرستان‌های این استان و استان‌های همجوار است. این فرودگاه دارای موقعیت ارتباطی

ممتاز حاشیه دریای کاسپین و در مسیر کریدور شمال-جنوب (کریدور نوستراک) و در سومین شهر گردشگر پذیر ایران (رشت) واقع گردیده است.

این فرودگاه در ۲ کیلومتری جاده رشت به انزلی و ۱۵ کیلومتری منطقه آزاد بندرانزلی واقع شده و مساحت کل آن به ۲۲۹ هکتار می‌رسد. ارتفاع آن ۴۰ پا پایین‌تر از آبهای دریای آزاد می‌باشد و به سیستم‌های کمک ناوبری دقیق و ارتباطی با ۷ طرح تقرب مجهز می‌باشد.

تعداد پروازهای ورودی استان در سال ۱۳۹۹، ۳۲۴۷ پرواز با ۲۲۲۷۵۹ مسافر و تعداد پروازهای خروجی استان ۳۲۴۷ پرواز با ۲۲۱۸۱۸ مسافر می‌باشد. همچنین میزان واردات بار، ۲۲۵۷،۳ تن و میزان خروج بار ۲۲۴۷،۴ تن بار از این فرودگاه بوده است.

تعداد پروازهای بین‌المللی استان در سال ۱۳۹۸، ۸ پرواز با ۲۳۵ مسافر و تعداد پروازهای بین‌المللی خروجی استان ۸ پرواز با ۲۳۵ مسافر بوده است. همچنین ظرفیت بار ورودی و خروجی این پروازها به ترتیب ۲،۵ و ۳،۲ تن بوده است. تعداد پرواز و مسافر حمل شده حج تمتع توسط شرکت هواپیمایی در سال ۱۳۹۸، ۲ پرواز با ۴۸۷ مسافر خروجی و ۴۸۷ مسافر ورودی می‌باشد.

رتبه استان در سطح کشور به لحاظ تعداد پروازها در جایگاه چهاردهم قرار گرفته است.

بخش‌های فرودگاه رشت

ترمینال پروازهای داخلی

ترمینال مسافری جدید فرودگاه رشت به مساحت ۶۰۰۰ مترمربع در حال بهره برداری است.

ترمینال پروازهای خارجی و ساختمان پشتیبانی پروازهای خارجی

پس از بهره‌برداری از ترمینال جدید پروازهای داخلی، ترمینال قدیمی فرودگاه رشت که در سال ۱۳۴۷ ساخته شده با بازسازی کامل انجام گرفته برای پروازهای خارجی به مساحت ۳۰۰۰ مترمربع مورد استفاده قرار می‌گیرد. ساخت ترمینال جدید پروازهای داخلی در صورت افزایش تعداد پروازها و تبدیل ترمینال داخلی فعلی به ترمینال پروازهای خارجی از برنامه‌های این فرودگاه است. ساختمان پشتیبانی پروازهای خارجی بمساحت ۲۳۰۰ مترمربع نیز احداث گردیده که البته با توجه به موقعیت مناسب، بهره برداری تجاری از آن مدنظر خواهد بود.

ترمینال VIP&CIP (پاویون)

ساختمان تشریفات فرودگاه سردار جنگل رشت به وسعت ۵۰۰ متر مربع، در این پایانه فرآیند ورود و خروج فرودگاهی مسافران ویژه و پروازهای اختصاصی دولتی و تجاری بطور اختصاصی و با رعایت کامل آداب تشریفات صورت می‌پذیرد.

توسعه فرودگاه

تحقق طرح جامع فرودگاه، تطویل باند و ارتقا عوامل پروازی جهت عملیات هواپیماهای پهن پیکر باری، توسعه پارکینگ هواپیما، احداث تاکسی وی موازی، احداث ترمینال کارگو برای صادرات بار از طریق جذب سرمایه گذار بخش خصوصی، ترغیب سرمایه گذار و بهره گیری از پتانسیل منطقه آزاد جهت تاسیس شرکت هواپیمایی با مرکزیت فرودگاه سردار جنگل

رشت، احداث شهر فرودگاهی از طریق جذب سرمایه گذار بخش خصوصی برای افزایش درآمدهای غیرهوانوردی، تاسیس مراکز آموزش خلبانی، ساماندهی زهکش‌ها و کانال‌های آب اطراف باند و جلوگیری از صدمه به سازه باند، تغییر مسیر رودخانه‌های ابتدا و انتهای باند، انتقال محل پایگاه هوا دریا مستقر در حاشیه استریپ پروازی، جانمایی برای احداث ساختمان تشریفات جدید، احداث ساختمان جهت خدمات‌رسانی در شرایط بحران اعم از زلزله و برف و... از طرح‌های توسعه‌ای فرودگاه رشت است.

هم اکنون ۶۰ سورتی پرواز در هفته به مقاصد تهران، مشهد، شیراز، عسلویه، کیش، تبریز، اهواز، اصفهان، بندرعباس در حال انجام می‌باشد.

حمل و نقل ریلی:

محور ریلی قزوین- رشت به ظرفیت ۱۰ میلیون تن و ۴ میلیون مسافر در سال، همچنین پروژه در دست احداث اتصال راه آهن قزوین رشت به منطقه ازاد کاسپین و بندر آزاد انزلی و همچنین شهر مرزی آستارا که این امر، زمان ترانزیت بار از روسیه به عراق به یک سوم و هزینه جابجایی بار تا ۴۰ درصد کاهش می‌یابد.

مسیر خط آهن قزوین - رشت ۱۶۴ کیلومتر است. همچنین برنامه ریزی در جهت تکمیل مسیر راه آهن رشت- انزلی- آستارا و اتصال به خط راه آهن آستارا- آستارا در دستور کار قرار دارد. در حال حاضر طول ریلی استان ۱۰/۵ از اهداف این طرح اتصال استان گیلان به شبکه ریلی کشور، بهبود شبکه ترابری استان گیلان، افزایش ایمنی سفر، رونق اقتصادی و اجتماعی منطقه و کمک به صنعت گردشگری و توریسم است. جابجایی مسافر در این خط ریلی در سال ۱۳۹۹، بیش از ۲۸۶ هزار نفر بوده که نسبت به سال قبل ۲/۸ درصد کاهش داشته است. دلیل کاهش جابجایی مسافر در سال جاری را می‌توان به سرایت ویروس کرونا مرتبط دانست. یکی از مزیت‌های حمل و نقل ریلی کاهش تصادفات و استهلاک جاده‌ای بدلیل خروج ناوگان‌های شخصی از جاده می‌باشد. با در نظر گرفتن هر اتومبیل شخصی برای ۳ نفر، در سال مذکور بیش از ۹۵ هزار خودرو در جاده تردد نداشته‌اند.

از دیگر خطوط ریلی استان گیلان می‌توان به مسیر آستارا- آستارا اشاره نمود. این مسیر از شهر آستارای ایران آغاز و تا شهر آستارای آذربایجان ادامه خواهد داشت. پروژه آستارا - آستارا بخشی از کریدور ریلی «شمال - جنوب» و «جنوب - غرب» است. برای اجرای این پروژه ۸,۵ کیلومتر خط ریلی در داخل خاک جمهوری آذربایجان و ۱,۴ کیلومتر خط ریلی در خاک ایران احداث شده است. همچنین ناحیه‌ای به مساحت ۳۵ هکتار در شهر آستارا پیش بینی شده و هم اکنون ۳ خط از ۷ خط آن آماده بهره‌برداری است و این پروژه که با سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی توسط طرف جمهوری آذربایجانی در حال اجراست. این پروژه شامل احداث پل مرزی خط ریلی ایستگاه و همچنین ترمینال‌های تجاری است و در مجموع ۶۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری نیاز دارد. با تکمیل کریدور شمال- جنوب موقعیت ارتباطی ایران ارتقا می‌یابد و این مسیر ریلی، ایران را از سمت جنوب به کشورهای حاشیه خلیج فارس و هندوستان، پاکستان، افغانستان و از سمت شمال به روسیه و از سمت غرب به دریای سیاه وصل می‌کند. پیش‌بینی می‌شود سالیانه حداقل ۲ میلیون تن بار از این مسیر ترانزیت شود و با افتتاح این پروژه، حلقه ریلی شمال به جنوب و جنوب به غرب عملیاتی می‌شود و این اتفاق تحول

عمده‌ای را در حمل و نقل بین‌المللی و منطقه‌ای به وجود می‌آورد. اکنون مسیر دریایی در این محور به طول ۱۶ هزار کیلومتر در حال فعالیت است و با افتتاح این پروژه، جابه‌جایی بار از مسیر ۱۰ هزار کیلومتری امکان پذیر می‌شود. با راه‌اندازی این طرح ریلی، جابه‌جایی بار در مسیر دریایی که ۴۵ روزه زمان می‌برد با بهره‌گیری از مسیر ریلی به ۲۵ روز کاهش خواهد یافت و این مهم کاهش ۳۰ درصدی هزینه در حمل و نقل کالا را به همراه خواهد داشت. برای تکمیل کریدور شمال - جنوب، احداث خط ریلی رشت - آستارا به طول ۱۶۴ کیلومتر در اولویت قرار دارد، تامین مالی بلند مدت (فاینانس) این پروژه توسط جمهوری آذربایجان انجام می‌گیرد و قرار داد تامین مالی آن در آینده نزدیک بین دو کشور امضا خواهد شد و عملیات ساخت این محور ریلی در سال جاری آغاز می‌شود.

حمل و نقل جاده‌ای:

وجود آزادراه قزوین- رشت و ادامه آن به انزلی و آستارا جهت توسعه محورهای مواصلاتی به ترکیه و اروپا و همچنین جمهوری آذربایجان و قفقاز به عنوان ظرفیت استان در حمل و نقل جاده‌ای است.

در استان گیلان ۱۵۹ شرکت و موسسه حمل و نقل کالا (داخلی)، ۱۳۶ شرکت حمل و نقل مسافر، ۴ شرکت حمل و نقل بین‌المللی کالا و ۱ شرکت حمل و نقل بین‌المللی مسافر مشغول به فعالیت هستند و ۱۷۰ نمایندگی شرکت حمل و نقل بین‌المللی کالا در گیلان فعال می‌باشند. استان گیلان دارای دو مرز دریایی در شهرستانهای انزلی و آستارا و یک پایانه مرزی جاده‌ای در شهر آستارا جهت صادرات و واردات و ترانزیت کالا به کشورهای آسیای میانه و اروپا می‌باشد.

وجود پایانه مرزی جاده‌ای در شهر آستارا جهت صادرات و واردات و ترانزیت کالا از/به کشورهای آسیای میانه از طریق جمهوری آذربایجان، ۴ پایانه عمومی بار و ۱۰ پایانه عمومی مسافر، بطوریکه مرز آستارا به لحاظ صادرات و واردات کالا در بین مرزهای جاده‌ای کشور جزو مرزهای فعال و پر تردد بوده و همواره مقام دوم یا سوم را در بین ۲۵ مرز جاده‌ای فعال داشته است.

انواع راه های تحت حوزه استحفاظی اداره کل راه و شهرسازی										
راه های روستایی			راه های بین شهری				جمع کل			
شوسه	آسفالت	جمع	راه فرعی	راه اصلی	بزرگراه	آزاد راه				
1726	2258	3984	1055	302	487	69	1913	5897	1399	

پایانه های حمل و نقل استان:

۱۰ پایانه حمل و نقل مسافر - ۶ پایانه عمومی - ۴ پایانه بخش خصوصی - ۴ پایانه حمل و نقل کالا
وضعیت ناوگان حمل و نقل عمومی:

۸ هزار و ۴۰۹ ناوگان حمل و نقل عمومی در گیلان مشغول فعالیت هستند. (۲۳۱۸ د ستگاه بخش مسافر (۹۹ د ستگاه اتوبوس-۳۹۸ دستگاه مینی بوس-۱۸۲۱ دستگاه سواری) و ۵۸۱۵ دستگاه در بخش کالا) تشکیلهای صنفی بخش کالا، مسافر و رانندگان استان :

در بخش کالا: تعداد ۷ انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل، ۸ انجمن رانندگان و ۱ کانون فعال می‌باشند.
در بخش مسافر: تعداد ۸ انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل، ۴ انجمن رانندگان و ۱ کانون فعال می‌باشند.
رانندگان:

حدود ۱۲۲۰۳ راننده فعال در بخش حمل و نقل عمومی استان گیلان مشغول فعالیت می‌باشند. (۸۵۱۷ راننده فعال در بخش کالا و ۳۱۶۳ راننده فعال در بخش مسافر)

مجتمع های خدماتی- رفاهی:

تعداد ۱۸ باب مجتمع خدماتی- رفاهی در حال بهره‌برداری به منظور ارائه خدمات به کاربران جاده‌ای در استان وجود دارد.

حوزه راهداری:

- تعداد اکیپ های راهداری:

۴۱ اکیپ با تعداد ۴۸۲ نفر پرسنل

- تعداد ماشین آلات راهداری:

451 دستگاه ماشین آلات سبک ، نیمه سنگین و سنگین

- تعداد راهدارخانه های استان:

48 راهدارخانه (۴۲ راهدارخانه شریانی و ۶ راهدارخانه غیرشریانی)

حمل و نقل دریایی:

ناوگان کشتیرانی ایران، سومین کشور از نظر ظرفیت ناوگان و دومین کشور از نظر ظرفیت ناوگان تجاری مربوط به کالای عمومی در دریای خزر است و با ۴۲ فروند کشتی در دریای خزر فعالیت می‌کند و به عملیات جابجایی کالا مشغول است. از این تعداد ۲۴ فروند مربوط شرکت کشتیرانی دریای خزر و ۱۸ فروند توسط بخش خصوصی و شرکت‌های حمل و نقل دریایی اداره می‌شوند، همچنین تعداد ۲۸۴ فروند کشتی در دریای خزر تردد می‌کنند که از این تعداد، ناوگان تجاری، نفتی و مسافری کشورهای حاشیه خزر مشتمل بر ۱۸۷ فروند کشتی حمل کالای عمومی، ۶۸ فروند کشتی حمل کالای مایع، نفتی و تانکر، پنج فروند کشتی رورو، ۱۴ فروند کشتی‌های واگن بر یا فری و ۱۰ فروند کشتی مسافری است در حال حاضر جمهوری اسلامی ایران فاقد کشتی‌های رورو، فری یا واگن بر و همچنین مسافری در دریای خزر است لازم به ذکر است تنها کشتی مسافری ایران در دریای خزر کشتی میرزا کوچک خان است.

ظرفیت های بنادر و دریانوردی استان گیلان در یک نگاه

محورهای دریایی تجاری و ترانزیتی ساختار نظام دریامحور استان گیلان در افق سال ۱۴۱۵

نام محور دریایی	سیاست فضایی
انزلی - ترکمن باشی	ایجاد و توسعه فضایی
انزلی - آکتائو	پالایش و بهبود فضایی
انزلی - ماخاچ کالا-آستراخان	پالایش و بهبود فضایی
انزلی - باکو	ایجاد و توسعه فضایی
آستارا- باکو	پالایش و بهبود فضایی
آستارا - انزلی	ایجاد و توسعه فضایی
انزلی - نوشهر و امیرآباد	ایجاد و توسعه فضایی

بندر آزاد انزلی:

فاصله تا تهران: ۳۶۵ کیلومتر

فاصله تا رشت: ۴۰ کیلومتر

فاصله تا اولین فرودگاه: ۳۵ کیلومتر

- برخورداری از مزایا و تسهیلات قانونی منطقه آزاد تجاری - صنعتی
- قرار گرفتن در مسیر اصلی کریدورهای ترانزیتی شمال - جنوب و شرق - غرب
- دسترسی سریع و آسان مراکز داخلی به مواد اولیه و تحویل و تحول کالا در کمترین زمان
- دارا بودن شرایط مناسب برای ترانزیت و صادرات کالا

امکانات و زیرساخت‌ها							
ظرفیت پذیرش کالا (میلیون تن)	عمق آبخور (متر)	اسکله			مساحت انبار مسقف (هزار مترمربع)	مساحت کل انبارها (هکتار)	مساحت کل بندر (هکتار)
		طول (متر)	کاربری	تعداد (پست)			
۱۳/۶	۵ - ۹	۲۲۱۷	عمومی و کانتینری	۱۳	۴۱/۶	۶۲/۸	۱۴۲
		۱۸۳	نفتی	۱			
		۱۰۴	مسافری	۱			

تجهیزات بندری - دستگاه								
مکنده	کمپرسی	لودر	انواع کفی	کشنده (تراکتور، تاگ مستر)	انواع لیفتراک	انواع جرثقیل محوطه‌ای	جرثقیل ساحلی	نوع تجهیز
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۴	سازمان
۳	۱۰	۴	۲۴	۱۷	۱۱	۵	۱۲	بخش غیر دولتی
۳	۱۰	۴	۲۴	۱۷	۱۱	۷	۱۶	جمع

تجهیزات دریایی - فروند								
نوع تجهیز	لایروب	یدک کش	راهنمایر	بارج	ناچی	قایق تجسس و نجات	قایق گارد	قایق هیدروگراف
سازمان	۳	۵	۲	۳	۱	۲	۱	۱
بخش غیر دولتی	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع	۳	۶	۲	۳	۱	۲	۱	۱

خدمات تخلیه و بارگیری کالا و جابجایی مسافر

♦ فله خشک، غلات، کالای عمومی، کالای کانتینری، نفتی و مسافر

خدمات نگهداری کالا

♦ نگهداری و پردازش کالا، تفکیک و بسته‌بندی

عملیات تخلیه و بارگیری بندر انزلی طی سال ۱۳۹۹ و مقایسه آن با سال قبل

شرح	۱۳۹۸	۱۳۹۹	% تغییرات
شناورهای وارده مستقر در اسکله غیر نفتی (فروند)	۴۵۱	۵۴۶	۲۱.۰۶
شناورهای وارده مستقر در اسکله نفتی (فروند)	--	--	--
جمع شناورهای وارده مستقر در اسکله نفتی و غیر نفتی	۴۵۱	۵۴۶	۲۱.۰۶
کل کالاهای تخلیه شده از کشتی	۸۴۹۱۸۱	۱۱۴۶۰۴۷	۳۴.۹۶
کل کالاهای بارگیری شده به کشتی	۱۸۵۱۴۴	۲۳۷۲۹۲	۲۸.۱۷
جمع کل کالای تخلیه و بارگیری شده	۹۵۶۹۸۷	۱۲۷۲۴۴۴	۳۲.۹۶
تعداد کل تخلیه و بارگیری کانتینری (TEU)	۳۴۷۷	۶۰۲۸	۷۳.۳۷
جمع کل مواد نفتی و غیر نفتی ترانزیت	۴۹۴۶	۱۵۳۵۶	۲۱۰.۴۷

بندر آستارا:

- فاصله تا تهران: ۵۰۰ کیلومتر
- فاصله تا رشت: ۱۸۹ کیلومتر
- فاصله تا اولین فرودگاه: ۶۸ کیلومتر

عملیات تخلیه و بارگیری بندر آستارا طی سال ۱۳۹۹ و مقایسه آن با سال قبل

شرح	۱۳۹۸	۱۳۹۹	% تغییرات
شناورهای وارده غیر نفتی (فروند)	۹۶	۱۳۸	۴۳.۷۵
شناورهای وارده نفتی (فروند)	۰	۰	۰
جمع شناورهای وارده نفتی و غیر نفتی	۹۶	۱۳۸	۴۳.۷۵
کل کالاهای تخلیه شده از کشتی (غیر نفتی)	۲۸۶۴۱	۷۶۶۹۰	۱۶۷.۷۶
کل کالاهای بارگیری شده به کشتی (غیر نفتی)	۱۲۲۰۰۳	۱۳۵۹۲۷	۱۱.۴۱
جمع کل کالای تخلیه و بارگیری شده (غیر نفتی)	۱۵۰۶۴۴	۲۱۲۶۱۷	۴۱.۱۴
کل تخلیه و بارگیری کانتینری (TEU)	۰	۶۰۹	۱۰۰
تخلیه و بارگیری مواد نفتی و غیر نفتی ترانزیتی	۰	۳۷۰۵۸	۱۰۰

امکانات و زیرساخت‌ها							
مساحت کل بندر (هکتار)	مساحت کل انبارها (هکتار)	مساحت انبار مسقف (هزار مترمربع)	اسکله				
			تعداد (پست)	کاربری	طول (متر)	عمق آب‌خور (متر)	ظرفیت پذیرش کالا (هزار تن)
۶۱	۱۰	۷	۲	جنرال کارگو	۲۰۵	۳٫۹	۵۵۰

تجهیزات بندری - دستگاه							
نوع مالکیت	نوع تجهیز	مکنده غلات	جرثقیل	کشنده	لیفتراک	لودر	خودرو پیشرو آنتن‌سنجی
بخش غیر دولتی	۱	۱	۱۰	۳۰	۱۳	۱	۱
جمع							

تجهیزات دریایی - فروند							
نوع مالکیت	نوع تجهیز	شناور راهنما یر	قایق SAR	یدکش	لایروب	جمع	
						سازمان	۱
بخش غیر دولتی	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱
جمع							

بندر آستارا با در اختیار داشتن ۲۰۵ متر اسکله فعال، ظرفیت عملیات بندری و نگهداری یک میلیون تن کالا در سال را دارد و یک اسکله دیگر به طول ۷۵ متر در حال ساخت است.

میزان سرمایه گذاری بخش خصوصی: ۳۰۰ میلیارد ریال

میزان سرمایه گذاری بخش دولتی: ۱۰۰ میلیارد ریال

مساحت بندر: ۶۱ هکتار

ظرفیت فعلی بندر: ۱ میلیون تن

✓ ظرفیت تخلیه کالاهای غیر نفتی در سال ۱۳۹۶، ۱۱۲۱۵۱ تن می‌باشد.

✓ ظرفیت بارگیری کالاهای غیر نفتی در سال ۱۳۹۶، ۸۰۳۴۴ تن می‌باشد.

ضمناً این پروژه به دو فاز تقسیم گردیده است.

✓ فاز اول به ظرفیت ۶۰۰ هزار تن با محوطه ای به مساحت ۵/۲ هکتار به بهره برداری رسیده است.

✓ در فاز دوم ظرفیت باقیمانده واقعی راه اندازی خواهد شد.

✓ شناورهای با ظرفیت هزار تن و بیشتر وارد شده به بندر آستارا در سال ۱۳۹۶، ۱۰۲ فروند بوده است.

✓ ظرفیت پذیرش کالا در بندر آستارا ۹۰۰ هزار تن بوده است.

برنامه های آتی بندر آستارا

✓ اصلاح و احداث موج شکن به طول ۳۰۰ متر

✓ احداث ۲ پست اسکله عمومی و یک پست اسکله سوختی

✓ محوطه سازی به مساحت ۲۰ هکتار

✓ احداث انبار سرپوشیده به مساحت ۶ هزار متر مربع

- ✓ احداث کانال تاسیسات و پمپ خانه
- ✓ احداث پست برق و تامین دیزل ژنراتور
- ✓ تامین تاور روشنایی
- ✓ انجام عملیات لایروبی به میزان ۷۰۰۰۰ متر مکعب
- ✓ تامین تجهیزات خشکی شامل جرثقیل، لیفتراک، تراکتور و کفی
- ✓ ایجاد بستر شبکه رایانه‌ای، تامین سخت افزار و نرم افزارهای تخصصی و عمومی و هند هلد
- ✓ فاز اول این بندر که به ظرفیت ۶۰۰ هزار تن با محوطه ای به مساحت ۵/۲ هکتار به بهره برداری رسیده است.
- ✓ در فاز دوم ظرفیت باقیمانده واقعی راه اندازی خواهد شد و به ظرفیت بیش از ۲ میلیون تن خواهد رسید.

بندر کاسپین

مجتمع بندری کاسپین در ۲۲ پست اسکله مشتمل بر پایانه های تجاری، کانتینری، چندمنظوره، محوطه عمومی، اسکله رو و پایانه غلات، سوخت و صنایع دریایی است که ظرفیت تخلیه و بارگیری ۱۵ میلیون تن کالا را در هر نوبت کاری در طول سال خواهد داشت و با احتساب سه نوبت کاری، ظرفیت آن ۴۵ میلیون تن در سال خواهد بود. (ارزش سرمایه‌گذاری به روز شده سازمان منطقه آزاد انزلی در احداث این مجتمع بندری از ابتدای شروع به ساخت آن تاکنون بیش از ۷۰۰ میلیارد تومان و میزان سرمایه‌گذاری در حال انجام بخش خصوصی نیز حدود ۳۰۰ میلیارد تومان است.)

اسکله‌های این بندر با عمق آب‌خور ۱۴ متر توانایی پهلوگیری کشتی‌هایی با ظرفیت ۵۰ هزار تن را خواهند داشت و این در حالیست که ظرفیت بزرگ‌ترین کشتی‌های در حال تردد در دریای خزر، ۱۲ هزار تن است.

این مجتمع بندری دارای دو موج شکن شرقی و غربی است که به ترتیب بیش از ۲۶۰۰ و ۲۴۰۰ متر طول دارند و بیشترین فاصله میان دو بال موج شکن، ۲۶۰۰ متر است که حوضچه آرامشی به مساحت افزون بر ۳۰۰ هکتار را پدید می‌آورد. از ویژگی‌های منحصر به فرد این بندر نسبت به دیگر بنادر ایران که از بنادر نسل سوم جهان محسوب می‌شود، دارا بودن پس‌کرانه ۴۰۰ هکتاری است. این پس‌کرانه، امکان ساخت صنایع مولد، واحدهای تولیدی فرآوری کالا و صنایع مرتبط با کشتی سازی، تعمیر و نگهداری کشتی را فراهم می‌کند و در عین حال خدمات لجستیکی، انبارداری، ترانزیت کالا نیز در این بندر انجام خواهد شد. همچنین شامل انبارهای سرپوشیده با ظرفیت پذیرش و نگهداری سالانه یک میلیون تن کالا در فاز اول، سیلوهای غلات و دیگر فضاهای لجستیکی مورد نیاز بندر است.

طرح احداث موج شکن‌های مجتمع بندری کاسپین از سال ۱۳۸۸ شروع و ظرف مدت ۵ سال تا سال ۹۲ به طور میانگین تنها حدود ۳۵ درصد پیشرفت فیزیکی داشت و از آبانماه سال ۹۲؛ عملیات اجرایی آنها با سرعت بسیار زیادی ادامه یافت، بطوریکه اجرای پروژه موج شکن‌های شرقی و غربی با پیشرفت فیزیکی ۱۰۰ درصد به پایان رسیده است.

بندر کاسپین:

۱. مساحت حوضچه : ۲۰۰ هکتار
  ۲. مساحت پس کرانه عملیاتی و پشتیبان : ۳۵۰ هکتار
  ۳. بازوی شرقی موج شکن : ۶/۲ کیلومتر
  ۴. بازوی غربی موج شکن : ۴/۲ کیلومتر
  ۵. عرض بندر ۶/۲ کیلومتر
  ۶. اسکله‌های پهلوگیری : ۲۲ پست
  ۷. ظرفیت نهایی در هر نوبت کاری: ۱۵ میلیون تن
- مجتمع بندری کاسپین از منظر حمل و نقل و ترافیک

مزیت‌ها:

- نداشتن محدودیت برای توسعه پسرانه
- دارا بودن ترمینالهای نفتی، فله خشک، رو- راه آهن، کانتینری،
- وجود مرکز تعمیرات، پشتیبانی برای کشتی‌های داخلی و خارجی
- قرار گرفتن در محدوده منطقه آزاد انزلی و امکان استفاده از مزیت‌های قانونی مناطق آزاد کشور

زیرساختهای انبارداری		
ظرفیت در حال ساخت	ظرفیت قابل بهره داری	نوع انبار
۸.۱۰۰ مترمربع	۲۷.۴۵۰ مترمربع	انبار مسقف
-	۹۵.۰۰۰ مترمربع	انبار روباز
۰	۴۸.۹۰۰ مترمکعب	مخزن روغن
۰	۴۵.۰۰۰ تن	سیلوی ذخیره غلات

تقاطع غیرهمسطح بصورت روگذر و شبدری کامل بوده که طول شاخه اصلی تقاطع از ابتدای محل فراز تا انتهای محل فرود در حدود ۱۱۰۰ متر در دو باند شمالی و جنوبی می‌باشد، این تقاطع جهت تأمین کلیه حرکات گردش و تغییر مسیرها و نیز یک زیرگذر به طول ۶۰۰ متر جهت اتصال مسیر رشت - انزلی به بندر کاسپین و به منظور توزیع متوازن بار

ترافیکی بندر مذکور طراحی شده است. همچنین دسترسی مسیر راه آهن به محل اسکله و در نهایت اتصال منطقه به کمربندی امام زاده هاشم نیز از مسیر زیر پل انجام می‌گیرد.

پروژه احداث برج دیده بانی در مجتمع بندری کاسپین

یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های لازم برای آغاز عملیات بهره‌برداری از مجتمع بندری کاسپین، احداث ساختمان‌ها و تأسیسات بندری می‌باشد که برخی از آنها توسط بخش خصوصی و برخی دیگر منجمله پروژه احداث برج دیده بانی و جاده اصلی داخلی بندر و پل گلشن در حال اجرا می‌باشد. در این ارتباط و در مرحله اول، ساخت برج دیده‌بانی به منظور هدایت کشتی‌های ورودی به این بندر آغاز شده است.

بندر چمخاله

اقدامات انجام‌شده:

- ✓ ساخت یک پست اسکله تفریحی
- ✓ محوطه‌سازی به مساحت حدود ۷ هکتار
- ✓ ساخت دیواره ساحلی
- ✓ ساخت و نصب برج‌های روشنایی
- ✓ خرید زمین مجاور برای طرح توسعه بندر
- ✓ دیوارکشی و نصب دروازه
- ✓ استقرار نیروهای گارد به صورت ۲۴ ساعته در بندر

فرصت سرمایه‌گذاری

با توجه به بازار مناسب سیمان دیلمان و سیلوی غلات ۳۵ هزار تنی رود سر این بندر می‌تواند به عنوان بندر تخصصی فله عمل نماید که می‌بایست از طریق بخش خصوصی احداث و مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

بندر کیشهر

- امکانات و توانمندی‌های موجود:
- یک واحد ساختمان اداری
- اسکله به طول ۶۰ متر
- دارای محوطه‌ی زیرسازی، روسازی و جدول
- در حال حاضر بندر دارای ۲۶ هکتار زمین در کنار اسکله‌ها می‌باشد که قابلیت توسعه در صورت استفاده از زمین‌های موجود در منطقه است.
- کل محدوده‌ی موجود کنار اسکله حدود ۵ هکتار می‌باشد.

اقدامات انجام‌شده

- ✓ ساخت اسکله ۳۰ متری شیلات و ساخت رمپ خاکی
- ✓ لایروبی کانال ورودی به منظور تردد شناورها و قایق‌های صیادی ۳۰۰۰۰۰ مترمکعب
- ✓ تعمیرات ساختمان اداری و اسکله تحویلی از شیلات
- ✓ جداسازی محوطه شیلات از محوطه تحویلی اداره کل
- ✓ احداث جاده دسترسی مجزا برای شیلات
- ✓ استقرار گارد در بندر کیشهر

فرصت سرمایه‌گذاری

با توجه به بازار مناسب جهت ارائه خدمات توریستی و مسافرتی به عنوان بندر تخصصی گردشگری در شمال کشور عمل نماید که می‌بایست از طریق بخش خصوصی احداث و مورد بهره‌برداری قرار گیرد. این منطقه به دلیل نزدیکی به دریا و مرداب و جنگل می‌تواند همه‌ساله تعداد زیادی از گردشگران و مسافران داخلی و خارجی را به سوی خود جلب نماید. این بندر نه تنها از ویژگی‌های گردشگری و تفریحی برخوردار است، بلکه به دلیل داشتن ظرفیت‌های مناسب توان تبدیل شدن به یک بندر تجاری را نیز دارا می‌باشد. این بندر می‌تواند نقش بسزایی را در انجام فعالیت‌های توریستی و گردشگری دریایی ایفاء نماید.

پیوست ۱: مشوق های سرمایه گذاری به تفکیک دستگاه های اجرایی

*مشوق های سرمایه‌گذاری استان گیلان به ترتیب دستگاه های اجرایی:

مشوق های سرمایه‌گذاری در منطقه آزاد انزلی:

ردیف	عنوان مشوق استانی	خواستگاه قانونی/ضوابط و مقررات پشتیبان	شرح مشوق
1	مالیات بر درآمد و دارایی اشخاص حقیقی و حقوقی	ماده ۱۳ قانون مناطق آزاد	کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در مناطق آزاد به انواع فعالیتهای اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بهره برداری به مدت پانزده سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی معاف بوده که این مورد تا ۲۰ سال افزایش پیدا نموده است.
۲	مقررات اشتغال نیروی انسانی	ماده ۱۲ قانون مناطق آزاد	کلیه کارگران، کارفرمایان و کارگاه‌های واقع در مناطق آزاد تابع مقررات اشتغال نیروی انسانی در مناطق آزاد می‌باشند، لذا قوانین کار و امور اجتماعی کشور در این مورد قابل استناد نخواهد بود.
۳	فروش و اجاره زمین به سرمایه‌گذاران داخلی و اجاره زمین به سرمایه‌گذاران خارجی	تصویب نامه شماره ۲۹۱۳۱ت ۵۰۴۰۹ ک مورخ ۹۳/۴/۱۱ کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی (شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی)	فروش و اجاره زمین به سرمایه‌گذاران داخلی و اجاره زمین به سرمایه‌گذاران خارجی
۴	تأمین مواد اولیه، قطعات یدکی و ماشین آلات داخل منطقه	ماده ۱۴ قانون مناطق آزاد	تأمین مواد اولیه، قطعات یدکی و ماشین آلات مورد استفاده در کارگاه‌ها و کارخانجات داخل منطقه بدون تشریفات گمرکی و پرداخت هر نوع عوارض خواهد بود.
۵	فروش محصولات تولید شده در داخل منطقه به سایر نقاط کشور	ماده ۱۵ مناطق آزاد	فروش محصولات تولید شده در داخل منطقه به سایر نقاط کشور به میزان ارزش افزوده از پرداخت حقوق گمرکی معاف می‌باشد.
۶	فروش کالاهای تولید شده در داخل منطقه آزاد که تمام یا بخشی از مواد اولیه اولیه آن در داخل کشور تأمین شده باشد، به تناسب از تمام یا بخشی از آن از حقوق گمرکی و سود بازرگانی مربوط به مواد اولیه داخلی معاف خواهد بود.	ماده ۱۶ قانون مناطق آزاد	فروش کالاهای تولید شده در داخل منطقه آزاد که تمام یا بخشی از مواد اولیه آن در داخل کشور تأمین شده باشد، به تناسب از تمام یا بخشی از آن از حقوق گمرکی و سود بازرگانی مربوط به مواد اولیه داخلی معاف خواهد بود.
۷	عدم نیاز به صدور روادید (ویزا) جهت ورود و خروج اتباع خارجی	ماده ۲ آیین نامه اجرایی صدور روادید اتباع خارجی در مناطق آزاد	عدم نیاز به صدور روادید (ویزا) جهت ورود و خروج اتباع خارجی از مبادی ورودی و خروجی مجاز منطقه.
8	آزادی کامل سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی	ماده ۱۵ مقررات سرمایه‌گذاری	آزادی کامل سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و همچنین نقل و انتقال سرمایه از یک منطقه به منطقه دیگر بر اساس ماده ۱۵ مقررات سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد براهتی امکان پذیر می‌باشد.
9	نقل و انتقال سهام از یک سرمایه‌گذار به سرمایه‌گذاران دیگر	ماده ۱۴ مقررات سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد	نقل و انتقال سهام از یک سرمایه‌گذار به سرمایه‌گذاران دیگر با موافقت سازمان براهتی امکان پذیر می‌باشد.
10	مقررات خاص ثبت شرکت‌ها	تبصره ماده ۱۲ قانون مناطق آزاد	مقررات خاص ثبت شرکت‌ها که کلیه فعالیتهای اقتصادی در داخل منطقه در اداره ثبت شرکت‌های هر منطقه توسط سازمان آن منطقه انجام می‌شود (تبصره ماده ۱۲ قانون مناطق آزاد) به این ترتیب ثبت شرکت در منطقه آزاد تجاری-صنعتی انزلی ظرف چند روز امکان پذیر خواهد بود.
11	پوشش بیمه برای کلیه سرمایه‌ها و دارایی‌های هر سرمایه‌گذار	ماده ۹ مقررات سرمایه‌گذاری	کلیه سرمایه و دارایی‌های هر سرمایه‌گذار می‌تواند بر اساس ماده ۹ مقررات سرمایه‌گذاری در منطقه آزاد تحت پوشش انواع بیمه قرار گیرد.
12	خروج سود ویژه و مبالغ بر اصل و فرع حاصل از فعالیتهای اقتصادی	ماده ۱۲ مقررات سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد	خروج سود ویژه و مبالغ بر اصل و فرع حاصل از فعالیتهای اقتصادی از مناطق آزاد مجاز است.
13	قراردادهای واگذاری زمین منعقد بین سازمان و متقاضیان	ماده ۱۴ آیین نامه نحوه استفاده از زمین در مناطق آزاد	قراردادهای واگذاری زمین منعقد بین سازمان و متقاضیان در حکم سند رسمی است و کلیه بانکها موظفند قراردادهای مزبور را هم ردیف اسناد رسمی پذیرفته و تسهیلات اعتباری و حقوقی مربوطه را اعطاء نمایند.
14	صدور قبض انبار جهت انتقال کالا	مقررات صادرات و واردات	صدور قبض انبار جهت انتقال کالا به دیگران (تغییر نام) و صدور پروفرما و واگذاری تمام یا قسمتی از کالا به دیگران (تفکیک)
15	صدور مجوز فعالیت اقتصادی	ماده ۱۱ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد	صدور مجوز فعالیت اقتصادی در کوتاه‌ترین زمان ممکن، (به طور متوسط از یک هفته تجاوز نمی‌کند)
16	پرداخت هرگونه حقوق گمرکی و سود بازرگانی	ماده ۱۵ مقررات سرمایه‌گذاری	معافیت از پرداخت هرگونه حقوق گمرکی و سود بازرگانی برای ورود مواد اولیه، ماشین آلات و قطعات یدکی جهت تولید در منطقه
17	صدور مواد اولیه و کالای نیمه آماده از داخل کشور به محدوده منطقه جهت پردازش و صدور آن پس از ایجاد ارزش افزوده بدون تودیع مجدد پیمان ارزی.	مقررات گمرکی قانون مناطق آزاد	صدور مواد اولیه و کالای نیمه آماده از داخل کشور به محدوده منطقه پردازش و صدور آن پس از ایجاد ارزش افزوده بدون تودیع مجدد پیمان ارزی.

اداره کل راه و شهرسازی استان گیلان

ردیف	عنوان مشوق	خواستگاه قانونی/ضوابط و مقررات پشتیبان	شرح مشوق
۱	درآمد ناشی از فروش خدمات	قانون احداث پروژه‌های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک‌ها و سایر منابع مالی و پولی کشور مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۳۶۶/۸/۲۴	-
۲	درآمد ناشی از عوارض دریافتی در محل		-
۳	درآمد ناشی از استفاده از اراضی واقع در حریم طرح یا پروژه		-
۴	درآمد ناشی از تأسیسات جانبی در خارج از حریم طرح یا پروژه		-
۵	درآمد ناشی از اجاره بلندمدت طرح یا پروژه به وزارت		-
۶	درآمد ناشی از تبلیغات از جمله نصب تابلوهای تبلیغاتی		-
۷	درآمد ناشی از سرمایه‌گذاری در اراضی مجاور طرح یا پروژه		-

اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استان گیلان

ردیف	عنوان مشوق استانی	خواستگاه قانونی/ضوابط و مقررات پشتیبان	شرح مشوق
1	صدور گواهی انطباق کالاهای وارداتی زیر ۲۰۰۰ دلار	روش‌های ارزیابی انطباق کالاهای وارداتی بند ۶-۵-۱ (شماره مدرک: ۳۱/۲۳۰، تجدید نظر سوم)	صدور گواهی انطباق برای کالاهای وارداتی از طریق پبله وری، ملوانی و تعاونی‌های مرزنشین و کالاهای وارداتی تا سقف ارزش ۲۰۰۰ دلار
2	اخذ گواهینامه ثبت کالا (COR) و ثبت نام و نشان تجاری (COBR)	روش‌های ارزیابی انطباق کالاهای وارداتی بند ۶-۳ (شماره مدرک: ۳۱/۲۳۰، تجدید نظر سوم)	وارد کنندگانی که به صورت مستمر یک نوع و یک مدل کالا با مشخصات و ویژگی‌های ثابت را از یک واحد تولیدی و یک کشور مبدا وارد می‌کنند با بهره‌گیری از این روش می‌توانند کالای وارده را با سهولت از گمرک خارج نمایند.
3	عدم نیاز به گواهی صادراتی برای کالاهایی که دارای علامت استاندارد می‌باشند.	روش‌های ارزیابی و صدور گواهی نامه انطباق کالاهای صادراتی مشمول مقررات اجباری استاندارد (به شماره شناسه: ۱۰۶/۳۵/د تجدید نظر اول)	برای صادرات کالاهای مشمول مقررات اجباری استاندارد که دارای علامت استاندارد ایران باشند، ارائه گواهینامه دیگر از سازمان ملی استاندارد ضرورت ندارد.

شرکت سهامی آب منطقه‌ای استان گیلان

ردیف	عنوان مشوق استانی	خواستگاه قانونی/ ضوابط و مقررات پشتیبان	شرح مشوق
1	خرید تضمینی آب با قیمت مناسب	پیشنهاد اصلاح قانون بودجه کل کشور متناسب با قیمت آب	خرید تضمینی آب تولیدی ناشی از اجرای طرح
۲	مذاکره با معادلی ذریعت از جمله اداره کل دارایی استان و تامین اجتماعی استان جهت تخفیف و کاهش مالیات و بیمه	پیشنهاد اصلاح قانون مالیات‌ها و بیمه به مبادی ذریعت	کاهش مالیات مترتب بر طرح به عنوان مشوق
۳	واگذاری برخی پروژه‌های اجرایی سودآور به سرمایه‌گذار به عنوان تشویق سرمایه‌گذاری	اخذ مجوز از شورای فنی استان برای واگذاری	واگذاری پروژه‌هایی به سرمایه‌گذار که سودآور باشد از محل اعتبارات ابلاغی درآمد عمومی به عنوان مشوق سرمایه‌گذاری

شرکت سهامی برق منطقه‌ای استان گیلان

ردیف	عنوان مشوق استانی	خواستگاه قانونی/ضوابط و مقررات پشتیبان	شرح مشوق
1	انعقاد قرارداد خرید تضمینی		عقد قرارداد خرید تضمینی برق برای مولدین مقیاس کوچک (DG) بمدت سسال و برای انرژیهای تجدیدپذیر بمدت ۲۰ سال.
۲	تضمین سوخت مصرفی		تضمین تامین سوخت مصرفی نیروگاههای گازی (DG) در طول مدت قرارداد.
۳	کاهش هزینه سوخت		محاسبه سوخت مصرفی نیروگاههای گازی با راندمان بالا با قیمت نیروگاهی و همچنین پرداخت بخشی از هزینه سوخت مصرفی.
۴	واگذاری رایگان زمین در شهرکهای صنعتی		واگذاری زمین در شهرکهای صنعتی به ازای هر یک مگاوات به مقدار یکصد متر مربع و تا سقف ۲۰۰۰ متر مربع بصورت رایگان جهت احداث مولدین مقیاس کوچک.
۵	بخشودگی مالیاتی		بخشودگی مالیاتی برای مولدین مقیاس کوچک حداقل بمدت ۵ سال در شهرکهای صنعتی، مناطق آزاد و مناطق کمتر توسعه یافته.
۶	استفاده از تسهیلات وام صندوق توسعه		معرفی سرمایه‌گذاران واجد شرایط به توانیر بمنظور برخورداری از تسهیلات وام صندوق توسعه ملی.

شرکت آب و فاضلاب روستایی استان گیلان

ردیف	عنوان مشوق استانی	خواستگاه قانونی/ضوابط و مقررات پشتیبان	شرح مشوق
۱	واگذاری زمین محل ایجاد سایت‌ها در سرمایه‌گذاری به روش BOT	پس از پایان دوره نگهداری این زمین‌ها به کارفرما عودت داده شده و برای واگذاری به سرمایه‌گذار دیگر آماده می‌گردد.	تهیه و واگذاری زمین با مساحت‌های لازم برای ایجاد تاسیسات آب شیرین کن و تاسیسات مرکزی ذخیره و تامین فشار آب شرب روستاها

اداره کل امور مالیاتی استان گیلان

ردیف	عنوان مشوق استانی	خواستگاه قانونی/ضوابط و مقررات پشتیبان	شرح مشوق
1	رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقاء نظام مالی	اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۹۴/۴/۳۱ ماده ۱۳۲ قانون	آیین‌نامه اجرایی ۱۳۲ اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم با هدف رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقاء نظام مالی کشور است که در قانون قبلی معافیت‌ها در خصوص شرکت‌های تولیدی و معدنی درآمد ایزاری به مدت پنج سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ده سال بود و این معافیت برای تاسیسات ایرانگردی و جهان‌گردی تنها پنجاه درصد مالیات متعلق بود. در قانون جدید شرکت‌های تولیدی و معدنی درآمدهای خدماتی بیمارستان‌ها، هتل‌ها و مراکز اقامتی و گردشگری از معافیت تا پنج سال از تاریخ شروع بهره برداری و در مناطق کمتر توسعه یافته تا ده سال از معافیت برخوردار می‌باشند. همچنین شهرک‌های صنعتی یا مناطق ویژه اقتصادی به مدت هفت سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت سیزده سال از معافیت مذکور بهره‌مند می‌شوند.
۲	بخشودگی جرایم	در اجرای مفاد تصویب‌نامه شماره ۱۳۹۵/۰۵/۲۵ مورخ ۵۱۰۵۲۱۶۲۱۱۱ هیات محترم وزیران و در اجرای مقررات مواد ۱۶۷ و ۱۹۱ قانون مالیات‌های مستقیم	با توجه به وضعیت اقتصادی و به منظور حمایت از تولید و تکریم مؤدیان محترم مالیاتی و در اجرای مفاد ماده ۱۹۱ قانون مالیات‌های مستقیم، در صورتیکه هر یک از مؤدیان نسبت به پرداخت بدهی مالیاتی قطعی شده هر یک از عملکرد، سال یا دوره‌های مالیاتی خود در شش ماهه اول سال ۱۳۹۵ اقدام نمایند، با ارایه درخواست بخشودگی جرایم و رعایت مقررات مربوط، می‌توانند از بخشودگی جرایم متعلقه قابل بخشش بهره‌مند گردند. همچنین بدهی مؤدیان فوق طبق مفاد ماده ۱۶۷ ق.م.م. تا سه سال قابل تقسیط می‌باشد.
۳	حمایت از توسعه بخش کشاورزی	اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۹۴/۴/۳۱ ماده ۱۳۳	براساس این ماده قانونی، ۱۰۰ درصد درآمد صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی شرکت‌های تعاونی روستایی، عشایری، کشاورزی، صیادان، کارگری، کارمندی، دانشجویان و دانش‌آموزان و اتحادیه‌های آن‌ها از مالیات معاف است.
۴	رفع موانع تولید رقابت‌پذیر	اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۹۴/۴/۳۱ ماده ۱۳۸ مکرر	اشخاصی که آورده نقدی برای تامین مالی پروژه طرح و سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی را در قالب عقود مشارکتی فراهم نمایند، معادل حداقل سود مورد انتظار عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار از پرداخت مالیات بر درآمد معاف می‌شوند و برای پرداخت کننده سود، معادل سود پرداختی مذکور به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی می‌شود.

اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان گیلان

ردیف	عنوان مشوق استانی	خواستگاه قانونی/ضوابط و مقررات پشتیبان	شرح مشوق
1	تعرفه آب و برق و گاز	ماده ۱ قانون توسعه و گردشگری مصوب ۷۰/۷/۷ مجلس شورای اسلامی و آیین نامه اجرایی مصوب به شماره ۳۰۰/۴۴/۳۰۰ مورخ ۸۴/۱/۲۴ وزیران محترم عضو شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری و همچنین ابلاغیه شماره ۸۹/۱۲/۱۵ ستاد هدفمندسازی یارانه‌های کشور مورخ ۸۹/۱۲/۱۵ مورخ ۸۹/۱۲/۱۵	تاسیسات صنعت گردشگری از نظر دریافت انشعاب و مصرف آب، برق و گاز جز تعرفه بخش صنعت محاسبه و لحاظ می‌شوند.
۲	انفکاد تفاهم نامه با صندوق کارآفرینی امید	جهت اجرای برخی طرح‌های گردشگری من جمله اقامت‌گاه‌های بوم‌گردی تسهیلات ۵۰۰ میلیون ریالی در اختیار متقاضیان واجد شرایط قرار داده می‌شود.	پرداخت تسهیلات کم بهره
۳	پرداخت یارانه سود تسهیلات بانکی به تاسیسات گردشگری تحت پوشش سازمان	دستورالعمل اعطای یارانه به پروژه‌های بخش گردشگری موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۰۷۸۲/۲۷۰۲۳ مورخ ۸۹/۲/۸ و اصلاحیه تصویب نامه شماره ۴۴۳۸۷/۲۷۴۳۲ مورخ ۹۰/۲/۱۰ هیات وزیران و مصوبه هیات محترم وزیران به شماره ۹۱/۲/۴ مورخ ۹۱/۲/۴	به سود تسهیلات پرداختی به میزان ۴ الی ۸ درصد بسته به شرایط متقاضی یارانه تعلق می‌گیرد.
۴	استفاده دو منظوره از پره‌های صیادی	تفاهم نامه به شماره ۸۹۲/۱/۱۵۵۰ مورخ ۸۹/۲/۷	این تفاهم‌نامه با هدف توسعه فعالیت‌های گردشگری در قالب طرح‌ها و برنامه‌های سازگار با اهداف شیلاتی و همچنین فراهم کردن زمینه کسب درآمدهای جنبی و تکمیلی برای صیادان و در اجرای بند ۳ و ۵ مصوبه شماره ۲۶۹۳۵/۱۴۳۷۰ مورخ ۸۷/۸/۱۸ هیات وزیران مصوب گردید.

اداره کل حمل و نقل پایانه‌های استان گیلان

ردیف	عنوان مشوق استانی	خواستگاه قانونی/ضوابط و مقررات پشتیبان	شرح مشوق
1	احداث رمپ ورود و تابلوی راهنما برای مجتمع‌های خدماتی رفاهی بین راهی	بخشنامه‌های داخلی سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	برای احداث مجتمع‌های خدماتی رفاهی، در حال حاضر بسته‌های مالی در قالب وام و ... پیش بینی نشده ولیکن در مورد رمپ ورود و خروج مجتمع، هزینه روکش آسفالتی توسط منابع مالی سازمانی تامین و توسط پیمانکار اداره کل اجرا می‌گردد. از سویی تابلوهای راهنمایی مسیر نیز توسط اداره کل احداث و نصب می‌گردد.

شرکت توزیع نیروی برق استان گیلان

ردیف	عنوان مشوق استانی	خواستگاه قانونی/ضوابط و مقررات پشتیبان	شرح مشوق
۱	قیمت سوخت	ابلاغیه معاونت محترم وزیر نیرو در امور برق و انرژی	در صورت داشتن راندمان مصوب، هزینه‌ای بابت سوخت نیروگاهی (گاز طبیعی) توسط تولید کننده پرداخت نمی‌گردد.

مشترکی که در تاسیسات خود مولد مقیاس کوچک (خودتامین) احداث می‌نماید، می‌تواند قدرت قراردادی خود را تا ظرفیت مطمئن مولد کاهش داده و ضمن دریافت هزینه‌های عمومی برقراری انشعاب به نرخ روز، در مواقع اضطراری از برق شبکه بهره‌مند گردد.	۲	پرداخت هزینه های عمومی انشعاب برق
شرکت‌های تعاونی که دارای شرایط لازم باشند، از مزایا و حمایت های مندرج در فصل سوم قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران بهره‌مند می‌گردند.	۳	شرکت های تعاونی متقاضی احداث مولد مقیاس کوچک
پیش پرداخت خرید برق به سرمایه‌گذارانی که از مولد ساخت داخل استفاده نمایند تا دو برابر قابل افزایش است.	۴	ساخت داخل
-امکان برخورداری سرمایه‌گذار از تسهیلات بانکی (ریالی و ارزی) همچون سایر طرح های تولید صنعتی و نیروگاهی -امکان بهره‌مندی سرمایه‌گذار از پیش پرداخت بابت برق تولیدی -امکان اجاره زمین پست‌های برق متعلق به شرکت برق منطقه‌ای به سرمایه‌گذار جهت احداث مولد	۵	سایر تسهیلات

شرکت شهرک‌های صنعتی اه

شرح مشوق	خواستگاه قانونی/ضوابط و مقررات پشتیبان	عنوان مشوق استانی	ردیف
به میزان ۱۰ درصد و در شهرک‌ها و واحد صنعتی به میزان ۵ درصد خواهد بود و تعداد اقساط حداکثر ۱۶ قسط سه ماهه می‌باشد. در غیر این صورت می‌تواند از روش بخشودگی از کل مبلغ قرارداد و پرداخت نقد اقساط مطابق مفاد جداول شماره ۲ ماده ۱۱ استفاده نمایند.	آئین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران	قدرالسهم اینترگران، نخبگان، شرکت‌های دانش بینان، مخترعین و سرمایه‌گذاران خارجی بخش نقدی قرارداد در شهرک‌ها و نواحی صنعتی	1
چنانچه طرف قرارداد اقدام به بهره‌برداری بیش از موعد نمایند شرکت موظف است به میزان ۱۰ درصد کل مبلغ قرارداد از سفته‌های سررسید نشده را مسترد نماید.		ارائه پروانه بهره‌برداری و پایان کار ساخت و ساز	۲
		پرداخت اقساط در موعد مقرر مطابق جداول شماره ۳ ماده ۱۱	۳
		تبدیل حداقل ۴۵ درصد و حداقل ۳۵ درصد عرصه به سطح اشغال	۴
		اعاده سفته‌ها در زمان سررسید منوط به فعال بودن واحد تولیدی	۵
		تا سقف ۱۰ درصد تخفیف در زمان عقد قرارداد به عرصه‌های بزرگ و عرصه‌های عرضه دار	۶
شرکت مکلف است با در نظر گرفتن صرف و صلاح و بررسی گزارش توجیهی، فنی و اقتصادی به عرصه‌های بزرگ و عرصه‌های عرضه دار (در نقشه شهرک یا ناحیه صنعتی مشخص گردد).			

شهرداری رشت

شرح مشوق	خواستگاه قانونی/ضوابط و مقررات پشتیبان	عنوان مشوق شهر رشت	ردیف
به منظور تشویق و ترغیب سازندگان و ایجاد تسهیلات ویژه، کلیه افرادی که جهت اخذ پروانه ساختمانی، تمدید و اصلاح پروانه به شهرداری مراجعه می‌نمایند، اگر نسبت به پرداخت عوارض احتسابی به صورت نقد و قطعی اقدام نمایند، عوارض احداث، پذیره، مازاد ارزش ایجاد شده ناشی از مازاد بر تراکم پایه اعیانات به مأخذ ۸۵٪ محاسبه و وصول خواهد شد.	شورای محترم اسلامی شهر- مصوبه شماره ۹۵/۳۷۰/ش مورخ ۹۵/۳/۳۰	تسهیلات ویژه ساخت و ساز	۱

۲	تشویقی کمیسیون ماده ۱۰۰	شورای محترم اسلامی شهر - مصوبه شماره ۹۵/۳۷۰/ش مورخ ۹۵/۳/۳۰	مالکینی که مشمول پرداخت جریمه از سوی کمیسیون ماده ۱۰۰ می‌باشند، چنانچه نسبت به پرداخت عوارض احتسابی به صورت نقد اقدام نمایند، تشویقی معادل ۲۰٪ عوارض پذیره، احداث و مازاد ارزش ایجاد شده ناشی از مازاد بر تراکم پایه اعیانات خواهد شد.
۳	فضای ورزشی	شورای محترم اسلامی شهر - مصوبه شماره ۹۵/۳۷۰/ش مورخ ۹۵/۳/۳۰	به منظور حمایت در امر گسترش و توسعه فضای ورزشی با تأیید سازمان ورزش و جوانان استان گیلان در هر نوع کاربری مجاز و قانونی، به هنگام صدور پروانه ساختمانی به میزان ۵۰٪ از عوارض پذیره، عوارض مازاد ارزش ایجاد شده ناشی از مازاد بر تراکم پایه اعیانات، عوارض مازاد ارزش ایجاد شده ناشی از تغییر کاربری عرصه و تغییر کاربری اعیان مورد استفاده کاربری ورزشی محاسبه و قابل وصول خواهد بود.
۴	فضای آموزشی	شورای محترم اسلامی شهر - مصوبه شماره ۹۵/۳۷۰/ش مورخ ۹۵/۳/۳۰	به منظور حمایت در امر گسترش و توسعه فضاهای آموزشی در سطح شهر (با تأیید سازمان آموزش و پرورش استان گیلان یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری اطلاعات یا واحد آموزشی دانشگاه آزاد با تأیید سازمان مرکزی دانشگاه آزاد) در کاربری مجاز و قانونی، به هنگام صدور پروانه ساختمانی به میزان ۷۰٪ از عوارض پذیره، عوارض مازاد ارزش ایجاد شده ناشی از مازاد بر تراکم پایه اعیانات، عوارض مازاد ارزش ایجاد شده ناشی از تغییر کاربری عرصه و تغییر کاربری اعیان مورد استفاده کاربری آموزشی محاسبه و وصول خواهد شد.
۵	بیمارستان درمانگاه و ...	شورای محترم اسلامی شهر - مصوبه شماره ۹۵/۳۷۰/ش مورخ ۹۵/۳/۳۰	در راستای تشویق و ترغیب جهت احداث بیمارستان، درمانگاه، آسایشگاه معلولین و سالمندان و بازپروری معتادان با تأیید وزارت بهداشت و درمان و سایر دستگاه‌های مسئول در کاربری مربوطه، به هنگام صدور پروانه ساختمانی به میزان ۷۰٪ عوارض پذیره، عوارض مازاد ارزش ایجاد شده ناشی از مازاد بر تراکم پایه اعیانات، عوارض مازاد ارزش ایجاد شده ناشی از تغییر کاربری عرصه و تغییر کاربری اعیان مورد استفاده کاربری درمانی محاسبه و وصول خواهد شد.
۶	تاسیسات شهری	شورای محترم اسلامی شهر - مصوبه شماره ۹۵/۳۷۰/ش مورخ ۹۵/۳/۳۰	چنانچه مالک، قسمتی از ملک خود را برای ایجاد تأسیسات شهری، نظیر پست برق، ایستگاه تقلیل فشار گاز، تفکیک و در اختیار دستگاه ذریع قرار داده و تا مادامیکه مساحت تفکیکی تنها مورد بهره‌داری موارد فوق قرار گیرد، مساحت اصلاحی مستثنی از اخذ عوارض کسری حد نصاب تفکیک می‌باشد.
۷	تفکیک قطعات بزرگ زمین	شورای محترم اسلامی شهر - مصوبه شماره ۹۵/۳۷۰/ش مورخ ۹۵/۳/۳۰	در صورتی که به منظور اصلاح ابعاد قطعات تفکیکی از نظر اصول شهرسازی، قسمتی از یک پلاک تفکیک و به صورت همزمان با پلاک مجاور جمع شود به شرطی که در تعداد قطعات تفکیکی تغییری ایجاد نگردد این عمل و مساحت اصلاحی مستثنی از اخذ عوارض تفکیک و حد نصاب تفکیک می‌باشد.
۸	مازاد بر تراکم	شورای محترم اسلامی شهر - مصوبه شماره ۹۵/۳۷۰/ش مورخ ۹۵/۳/۳۰	عوارض مازاد ارزش ایجاد شده ناشی از مازاد بر تراکم پایه اعیانات در زمان صدور پروانه ساختمانی برای کاربری‌های پارکینگ‌های طبقاتی به میزان ۱۰۰٪ مشمول پرداخت عوارض مزبور نخواهد بود.
۹	طرح تالاب عینک	شورای محترم اسلامی شهر - مصوبه شماره ۹۵/۳۷۰/ش مورخ ۹۵/۳/۳۰	در محدوده طرح عینک، احداث شهربازی اعم از روباز و سرپوشیده پس از اخذ مجوز از شهرداری مشمول عوارض نمی‌باشد. در محدوده طرح عینک به منظور ایجاد انگیزه فعالیت بیشتر در بخش خصوصی در راستای افزایش و توسعه مراکز فرهنگی از قبیل خانه‌های فرهنگ، کتابخانه، سینما، مراکز تفریحی و ورزشی، مراکز توریستی و اقامتی از قبیل کمپ‌های گردشگری، هتل‌ها، هتل‌ها، مهمانپذیرها و مسافرخانه‌ها در حد تراکم مجاز مشمول پرداخت عوارض قانونی نخواهد بود و همچنین ۱۰٪ از کل زیربنای مربوط به هتل‌ها، هتل‌ها، مهمانپذیر، مسافرخانه‌ها با رعایت ضوابط و مقررات شهرسازی و طی مراحل قانونی، به عنوان واحد تجاری بدون عوارض خواهد بود.
۱۰	کاربری فرهنگی	شورای محترم اسلامی شهر - مصوبه شماره ...	سرمایه‌گذاری که تمایل به احداث کاربری‌های فرهنگی و تجاری به صورت مختلط داشته باشند به ازای کاربری فرهنگی مفید ایجاد شده از پرداخت عوارض بخش تجاری بخشوده خواهند شد. اما به مدت ۱۰ سال حق تغییر کاربری را نخواهند داشت.